

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUBLISHING CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Telephone Roosevelt 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Founded as Second Class Matter March 7, 1914, at the Post Office of Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUBLISHING CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Telephone Roosevelt 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

VOL. XIV

Kaina 3c.

Chicago, Ill. Šeštadienis, Grudžio-December 17 d., 1927

437

No. 296

Lenkų tarnai Lietuvos armijos priešaky

Žukauskas, Daukantas, Plechavičius-lenkų legioninkų grupėje

Latvijos ir Lietuvos spauda idėjo fotografija

Plechavičius jau esąs pabėgęs

"Naujienu" korespondentas rašo lapkričio 27 d. iš Estijos:

"Vienas dalykas mus be galo suždomino, ką mes šandien Estijoje matėme. Tai latvių laikraštis 'Jaunakas Zinas' idėta fotografija, kur yra nusifotografavę lenkų legioninkų vadai. Ir tarpe jų, vidury, sėdi PLECHAVIČIUS, o antrojo eilėje TEOD. DAUKANTAS!!!

"Tai dabartiniai Lietuvos valdytojai ir žymūs 'tautininkai', kaip rašo 'Jaunakas Zinas'. Tas pats paveikslas kelios dienos prieš buvo idėtas ir į 'Lietuvos žinias', tik be parašo, kad cenzorius nepastebėtų. Tikrai cenzorius nepastebėjo, bet beveik galima būti tikram, kad dabar jis iš savo vietos jau išguitas."

FOTOGRAFIJA "LIETUVOS ŽINIOSE"

"Naujienu" ką tik gautame iš Kauno "Lietuvos žinių" lapkričio 23 dienos leidiny (No. 265 [2584]) randame iš tikro idėtą 36 lenkų karininkų fotografiją, ir tų karininkų tarpe stovi GEN. ŽUKAUSKAS, PULK. DAUKANTAS IR PLECHAVIČIUS. Viršumi paveikslėlio, "Lietuvos žinių" redakcijos yra padėtas antraštas: "Lietuvos priešai," o apačioje parašas: "Lenkų legioninkų grupė Belvedery. Lenkijos kariuomenės branduolys, imperialistinių jos siekimų šaltinis, iš kurio kilo, iškas tarp Lietuvos ir Lenkijos bedugnė, Želigovskio smurtas."

PLECHAVIČIUS JAU ESĄS PABĖGęs

Nuo savo korespondento iš Kauno so.-bostoniškės "Sandara" gavo šitokią žinią:

"Kaune 25. XI. buvo pilna įvairiausių gandų. Visa padėtis labai įtempta. Visi pilnai kalba, kad demaskuotais Rygos kongreso išdavoje Plechavičius jau pabėgęs. 'Lietuvos žiniose' 23. XI. tilpo fotografija lenkų legioninkų grupės, kur stovi: PLECHAVIČIUS, DAUKANTAS IR GLOVACKIS. Fotografijos iš cenzūros pusės praleidimas skaitomas visų tų agentų pasmerkimu.

"Faktiškai jau valdo Merkys. Voldemaras turbūt greitai taipgi bėgs iš Lietuvos. Voldemarą aplankė Švedijos, Suomijos, Danijos ir kitų valstybių atstovai ir nurodė, kad juo greičiau atstatyti teisėta padėtis, nes priešingai neteks Lietuva nepriklausomybės."

Masiniai komunistų areštai Hankove

Kinų nacionalistų vyriausybė padarė kratą sovietų konsulate ir visus suėmė

HANKOVAS, Kinai, gruod. 16. — Kinų nacionalistų vyriausybė šandien čia padarė kratą sovietų Rusijos konsulate.

Visi konsulato žmonės, rusai ir kiniečiai, buvo suimti. Po to policija darė visame mieste kratas, areštuodama visus komunistus ir tuos, kurie buvo įtariami kaip komunistai. Tie, kurie galėjo įrodyti, kad jie yra nuolatiniai Hankovo gyventojai ir nieko bendra su komunistais neturi, buvo paleisti.

Fašizmas Italijoje bijas priešų

Tiek jis įsitvirtinęs, sako Mussolini, kad galės jau būti dosnus priešams

ROMA, Italija, gruod. 16. — Diktatorius Mussolini, kalbėdamas ministerių taryboje Italijos vidaus ir užsienio politikos klausimais pasakė, kad per penkis metus savo gyvenimo fašizmas esąs taip įsitvirtinęs, jogei jokios priešų pastangos jam esą nebebaistos. Todel jis dabar galės parodyti dosnumą ir savo priešams. Iš 600 politinių kalinių, ištremtų į salas Tarpžeminiuose jūrose, per kelias dienas bus paleista 250, o paskui ir daugiau.

Smurtininkų perversmo Lietuvoje sukaktuvės

Šandien sukanka lygiai metai nuo įsiviešpatavimo smurto ir neteisėtumo valdžios Lietuvoje. 1926 metais, naktį iš gruodžio 16 į 17, fašistinių karininkų šauka, su Plechavičium, Skorupskiu ir Petručiu priešaky, smurtu nuvertė demokratinę Lietuvos valdžią ir įsteigė karščių diktatūrą, priekinė "tautos vada" iškišė ponios Smetonienės vyrą Antaną ir šiojo satelitą Voldemarą.

Seimas buvo išvaikytas. Darbininkų sąjungos, pažangiosios kultūrinės organizacijos likviduotos. Karo teismai ir sušaudymai buvo dienos tvarkoje. Kalėjimai ir koncentracijos punktai prikimšti politinių. Šimtai buvo priversti bėgti į užsienius.

Išties metus nepriklausomai Lietuva kentėjo režimą, kokio ji nebuvo ragavus nė kruviniausiais carizmo laikais.

Galime būti tikri, kad ilgiau ji to smurto nebeįpaks.

Lietuvos satrapėliai, švesdami šandien metines savo smurto žygio sukaktuves, tikrai ne "valioja", ne džugauja ir taurių "sveikaton" nedaužo. Jie drebą dėl savo kailio, ir ne veltui. Nes tikrai tai yra pirmutinės jų viešpatavimo sukaktuvės — paskutinės.

Lietuvai smurtininkų šposų pakako ir šposininkų ji dabar rengiasi kišti į maišą.

Kinų korejiečių japonų keblumai

Japonija rengiasi siųsti kariuomenę į Mandžuriją korejiečių sodyboms ginti

TOKIO, Japonija, gruod. 16. — Karo ir užsienio reikalų departamentai taraujasi dėl planų Mandžurijoje gyvenantiems korejiečiams apsaugoti nuo kiniečių puolimų. Ruošiami protestai Pekinui ir Mukdenui.

Tuo tarpu korejiečių minios nepaliauja užpuldinėjusios gyvenančių Korejoje kiniečių, keršydamos už puolimus korejiečių Mandžurijoje.

Japonų karo departamentas pasirengęs pasiųsti kariuomenę antron Jalu upės pusėn didelėms korejiečių sodyboms Mandžurijoje ginti.

Pranešimas iš Mukdeno sako, kad Ji Džukengas organizuoja Mandžurijoje revoliuciją prieš maršalą Čang Tsoлінą ir tam reikalui gauna pinigų iš "krikščionių" generolo Feng Juhsiano.

Sovietų pramonikai paleisti iš Ellis salos

NEW YORKAS, gruod. 16. — Dvylika sovietų Rusijos pramoninkų, atvykusių į Jungtines Valstijas "pirkti už milijonus dolerių įvairių mašinų", kurie buvo sulaukyti imigrantų Ellis Island saloje dėl inkvizicijos, tapo jau išleisti. Kiekvienas jų turėjo užsistatyti po 500 dolerių kaucijos, kad Jungtinėse Valstybėse nepasiliks ilgiau kaip šešis mėnesius. Kaucijas jiems parupino sovietų "Amorg" prekybos korporacija New Yorke.

[Pacific and Atlantic Photo]

Donal Brummel, 14 m., 4312 Berkley Ave., Chicago, narys Hyde Park A.M.C.A., pasidribo ši popierinių lakunų (kite), pririso laiškutį ir paleido lakuną iš Chicago.

Už kelių dienų ji gavo laiškelį, kad jo lakunas nusiėjo farmoj ties Algoma, Wisconsin valstijoje.

17 pasažierių sužeista traukinio kolizijoje

ST. PAUL, Minn., gruod. 16. — Priemiesty čia susidūrė Chicago Great Western pasažierių traukinys su vagonų skirstomąja lokomotyva. Septyniolika pasažierių buvo sužeisti, vienas jų tur but mirtinai. Traukinys ėjo iš Rochesterio, Minn., į Twin Cities.

LINCOLN, Neb., gruod. 16. — Vienas negras, uždarytas iki gyvos galvos valstijos kalėjime, puolė ir skaudžiai sužeidė du kalėjimo sargus. Negras sergus proto ligą.

ATEMĖ \$11,000.

PHILADELPHIA, Pa., gruodžio 16. — Šeši ginkluoti banditai puolė Mitchell Pierson kompanijos tarnautoją ir jį lydėjusi policininką ir atėmė iš jų \$11,000, kuriuos jie nešė iš banko.

Chicago ir apylinkėse federalinis oro biuras šiai dienai pranašauja:

Daugumoje debesuota; gali but kiek sniego; nedidelė temperatūros atmaina; stiprokas, daugiausiai vakarų ir pietų vėjų vėjas.

Vakar temperatūros buvo tarp 12° ir 19° F. Šandien saulė teka 7:12, leidžiasi 4:20. Mėnuo teka 1:23 ryto.

Lietuva nusiminus del pralaimejimo bylos su Lenkais

Voldemarą, kaip diktatorių, dienos suskaitytos; prieš jį nusistatčius ir kariuomenę, kuria jis iki šiol laikėsi

New Yorko Evening Post gautas gruodžio 13 pranešimas iš Kauno sako, kad kai iš Genevos parėjusios žinios apie Tautų Sąjungos Tarybos padarytą sprendimą del lietuvių lenkų ginčo, Lietuvoje įsiviešpatavęs nusiminimo ir rezignacijos upas.

I Sąjungos Tarybos sprendimą žiurima kaip į Lenkijos laimėjimą, o Lietuvos pralaimėjimą. Opozicija nurodo, kad Vilnius esąs Lietuvai beveik prarastas. Nežiūrint oficiozo "Lietuvos" tvirtinimų, kad Lietuvos valdžia laimėjusi Genevoje, kiti lietuvių laikraščiai randa visai ką kita.

Visos lietuvių politinės partijos ir kariuomenė nepatenkintos ministerių pirmininku Voldemaru. Del atsizadėjimo Vilniaus, jo, kaip diktatoriaus, įtaka susmuko. Laukiama, kad prieš jį sukils bendrai ir kariškiai ir politikos žmonės. Voldemarui primenama, kad jis davęs žodį nepalauti karo stovio su Lenkija, jei kartu nebus išspręstas ir Vilniaus klausimas.

Del pastarųjų įvykių ypač yra įtūžę krikščionys demokratai, ir planuoja naujos, koalicinės valdžios sudarymą.

Ministeris pirmininkas Voldemaras jau nebegali pastitėti kariuomenę, kuria jo valdžia iki šiol tik ir rėmėsi.

Areštuojia Colorados angliakasių streiko vadus

DENVER, Colo., gruod. 16. — Milicija puolė streikuojančių angliakasių mitingą Longmonte, šiaurinės Colorados kasyklų srity, išvaikė mitingaujančius ir areštavo dešimt streikininkų vadų. Tarp areštuotų yra Frank Palmer, buvęs Colorados Labor Advocate redaktorius, ir James Allander, Industrial Workers of the World organizatorius.

LOS ANGELES, Cal., gruod. 16. — Praeitą naktį čia buvo jaustas per du kartus stiprus žemės supurtymai. Ar žalos kur buvo padaryta, žinių nėra.

13toji tarptautinė Raudonojo Kryžiaus konferencija

KAUNAS. — Ateinančiųjų metų pavasarį šaukiama 13-ji Raudonųjų Kryžių konferencija.

Lietuvos vyriausybės atstovu žadama paskirti p. Klimą, musų atstovą Paryžiu. Lietuvos Raudonasis Kryžius deleguoja d-rą R. Šliupą, Lietuvos Raudonojo Kryžiaus pirmininką.

Konferencijos darbų tvarkoj numatomas svarbus klausimas: suderinimas Raudonojo Kryžiaus lygos Paryžių veikimo su internacionalio komiteto Generalinio veikimo.

Taip pat, bus svarstomi klausimai susiję su Raudonųjų Kryžių veikimu atskirose valstybėse.

J. Valst. senatorių papirkimo byla

Tardomoji komisija ims tyrinėti Hearsto paskelbtų Meksikos dokumentų vertę

WASHINGTONAS, gruod. 16. — Senato specialinė komisija, kuri tardo Hearsto laikraščių kaltinimus, kad senatoriai Borah, LaFollette, Norris ir Hefflin turėję gauti iš Meksikos prezidento Calleso daugiau kaip milijoną dolerių papirkimo pinigų, iki šiol savo tardymuose jokio galo nepriėjo. Atklausinėta daug liudininkų, tačiau visi parodymai buvo toki, kad kaltinamieji senatoriai nieku būdu nėra susitepę priėmimu papirkimų. Patys kaltinamieji griežtai užsigina. Bendrai manoma, kad Hearsto laikraščių paskelbti tariamai slapsti Meksikos valdžios dokumentai, kuriais Hearstas remia savo kaltinimus, yra sufabrikuoti. Tardomosios komisijos pirmininkas, senatorius Reed, šandien pasakė, kad komisija vesianti savo tyrinėjimus "iki patų dokumentų šaltinio dugno."

4 užmušti, 3 sužeisti traukiniui užgavus automobilį

BRIGHTON, Ohio, gruod. 16. — Keturi asmenys, jų tarpe trys vaikai, buvo užmušti pasidriusiam Union Pacific traukiniui užgavus netoli nuo čia automobilį. Trys kiti asmenys buvo taip baisiai sužeisti, kad tur but irgi nebešilks gyvi.

ST. LOUIS, Mo., gruod. 16. — Trys ginkluoti vyrai puolė pieno išvežtojų unijos įstaigą ir išsinešė \$15,000 pinigais ir čekiais. Pinigai buvo vakar unijos narių sumokėti už metų bėrimą.

Čiurlionies galerijos santykiai su užsienio muzėjais

KAUNAS. — M. K. Čiurlionies galerijos vadovybė yra užmezgusi santykius su rusų, latvių, estų ir baltgudžių muzėjais. Galerija su kalbamų tautų muziejais mainosi leidiniais. Tokiu būdu galerija yra gavusi brangių meno leidinių.

PATARNAVIMAS PATOGUMAS SAUGUMAS

yra trys iš daugelio kitų priežasčių, kurios pritraukia lietuvių siųsti pinigus Lietuvon per NAUJIENAS.

1. NAUJIENOS duoda geriausią patarnavimą pinigų siuntėjams, ir NAUJIENŲ korespondentas Lietuvoje — Lietuvos Koperacijos Bankas — pinigų gavėjams. Greitumas įeina į patarnavimą.

2. Per NAUJIENAS yra patogusia siųsti delfo, kad NAUJIENOSE galima atlikti reikalus dienomis, vakarais ir sekmadieniais ir, taipgi per aktyrus ir pašta iš kita miestą.

3. NAUJIENOS duoda visišką garantiją už siunčiamus pinigus, kad bus išmokėti adresatui ar grąžinti atgal jei adresantas nebutų surastas.

Telegrafuoti pinigų Lietuvon per NAUJIENAS, tai kainuos jums tikrai 50 centų. Sekamos vietos suteiks jums patarnavimą:

AUROS KNYGYNAS, 3210 S. Halsted St.
TUBUCIO APTIEKA, 233 E. 115th Street
TUPIKAČIO APTIEKA, 527 W. 120th St.
RAKO APTIEKA, 2346 West 69th Street.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St.,

Chicago, Ill.

Gonorėja Sergančio Gydomas

Rašo Dr. Margeris

Gonorėja sergančio gydymas turi būti labai rupestingas ir tikslus. Kas gydymo darbą tik apibūdinti bei apgraužiamis čia tedišba, tas gana dažnai ligą tik giliau nustumia ir daug sunkiau išgydoma padaro.

Gydymas tuoj po ligos ženklių pasirodymo

Jeigu ligonis ateina pas gydytoją vos tik ligos ženklams pasirodžius, sakysime, ne vėliau kaip į 24 valandas nuo pirmųjų simptomų, tai galima pasinaudoti ir taip vadinamu greituoju (abortyviu) gydymu. Šitoks gydymas kartais itin gerų davinių duoda, bet kartais, reikia tiesa sakyti, da blogiau padaro. Todel, pirmą greitąjį gydymą pavartojus, reikia žiūrėti, kad ligonis šlapinimosi kanalėlio tik prysakinę dalis būtų įdegus ir kad nuo pirmųjų ligos ženklių pasirodymo nebūtų praėję viršaus 24 valandų.

Bene tik dažniausiai vartojama taip vadinamas Ballingerio greitasai gydymas. O tai, žinoma, reiškia, kad prileidžiama šlapinimosi kanalėlį tam tikrais vaistais ir paskui jį užlipdoma, kad va tie vaistai galėtų ten išbūti nors kokias keurias arba kadir šešias valandas. Lees'as Ballingerio metoda biskį lyg ir pakeitė (modifikavo), geriau sakant, pataisė. Jis kanalėlį pirmiausiai gerai išplauja, o tik paskui vaistais prileidžia ir saugiai užlipdo.

Gana dažnai betgi vartojama ir taip vadinamas masyvis (apštus) išplovimas. Tai gana apščiui išplaujama tam tikrais vaistais kanalėlis kokius tris kartus pirmą dieną, du kartu antrą ir trečią dieną. Po kiekvienam išplovimui, žinoma, įleidžiama ir tam tikrų vaistų, kuriuos ligonis bent penkias minutes kanalėlyje palaiko ir paskui kokias tris ar keturias valandas nesišlapina. (Lees).

Jeigu tik viskas gerai eina, tai paprastai į kokias tris arba šešias dienas ligonis pilnai pasveiksta. Zenez'ui iš 122 ligonių 61 į kelias dienas pasveiko. Tai aišku, kad ne visiems greitas gydymas pagelbsti, bet jeigu pagelbsti nors pusei, tai vis tik verta juo pasinaudoti.

Dažniausiai vartojami gydymo būdai.

Jau kai greitajam gydymui ligonis netinka arba kadir tinka, tai išgydyti nepavyksta, tai tada reikia griebtis dažniausiai vartojamų gydymo būdų. O tais dažniausiai vartojamais gydymo būdais yra išvidinis gydymas ir išorinis gydymas. Pavyzdžiui, duodame kokių nors gyduolių ligoniui gerti arba šiaip kaip nors į vidurius imti; tai ir bus išvidinis gydymas, kitaip sakant, abelinas gydymas. Bet jeigu dedame gyduoles tik ant sugedusios vietos, pav., įleidžiame į šlapinimosi kanalėlį, tada, žinoma, yra išlaukinis gydymas

arba vietos gydymas.

Tokių gyduolių, kurias gonoreja sergantis į vidurius imti ir pasveiktų, šiaip ar taip, mokslas dar nežino. Taigi išvidinis gydymas yra daugiausiai tik pagelbinis vietos gydymui. Paimti per burną vaistai, gauna pasiskleisti kraujyje, paskui šlapime, ir tokiu būdu jie padaro šlapimą tokiu, kad jame negauna bakterijos veistis, tai viena, o antra, šitas vaistų modifikuotas šlapimas neerzina šlapinimosi kanalėlio, taigi kanalėlis gauna gyti. Tai ir visa nauda iš vaistų, kuriuos tenka gonorejos ligoniui į vidurius imti.

Daug daugiau gonorejos ligonis naudos gauna iš gyduolių, kurias tiesiog į šlapinimosi kanalėlį įleidžiame. Šitos gyduolės, kaip šandie jau yra jos mokslo sutaisytos, kanalėlio audinių neerzina ir negadina, vis delto gonokokus gana smarkiai naikina. Tik šitos gyduolės neturi būti perštiprios, nes tada jau ir jos audinius gadina. Ir ligoniui reikia tarytum primygtinai įsakyti, kad jis per daug jų antsyk neįsileistų, nes labai lengvai galima gonokokų giliau nustumti ir užpakalinės šlapinimosi kanalėlio dalies įdegimą padaryti. Be to, tarsi tokia jau bakterijų prigimtis, kad jos prie vieno gyduolių lyg ir pripranta ir paskui jau jų nebeįsilei. Taigi yra gera gyduole kas dešimt dienų pamainyti.

Vakcinoterapija kartais itin gerų rezultatų duoda. Užtat ir verta ja pasinaudoti. Bet ką gi reiškia vakcinoterapija? Vakcinomis (čėpais arba skiepais) paprastai suprantame atitinkamai sutaisytas bakterijas, kurias galima ligoniui padodėti trėkšti. Žinoma, galima jas ir kitaip į ligonio kūną perduoti, bet tai čia nėra reikalo apie tai daug kalbėti. O vakcinos, pasak Dr. Wright, kursai bene tik daugiausiai yra šitoje srityje dirbęs, štai ką kune padaro: Visų pirmiausiai bakterijos išsileidžia, paskui išduoda tam tikras medžiagas, kurios paakstina sveikus audinius pagaminti bakteriotropiškas substancijas, valinas, tokias medžiagas, kurios ir gali ar tai išsioginiu ar tai netiesioginiu būdu prisidėti prie sunaikinimo tokių pat bakterijų. Pavyzdžiui, įleidžiam į paode gonorejos ligoniui iš gonokokų padarytos vakcinos. Pirmiausiai gonokokai jo kūne išsileidžia ir išduoda tam tik-

ras medžiagas, kurios paakstina audinius pagaminti kaip tik tokias medžiagas, katros galėtų gonokokus pulsti ir naikinti. O jeigu jau jos stačiai ir negali gonokokų sunaikinti, tai bent juos tiek paveikia, kad potam jau baltieji kraujo rutuliukai lengvai su jais apsidirba, vadinasi, juos sunaikina.

Ar gera pačiam gydytis?

Daug yra žmonių, kurie bando kadir patys visokių ligų išsigydyti. Jeigu tik iš tikrųjų jie galėtų išsigydyti, tai ko daugiau ir tereikėtų. Juk nė pas gydytoją eiti, nė pagalios pinigų mokėti. Bet koku ir sakyti, kad 99 iš šimto, ką patys gydosi, ne tik kad neišsigydo, bet dartinę ligą toliau nuvaro, užsentina ir paskui jau baisiai sunkiai išgydoma padaro. Tada, žinoma, eina pas daktarą per gana ilgą laiką, taigi ir pinigų jau gana daug išleidžia. Nekurie, kaip jau baisiai ligai gydosi, tai dažniausiai ir neurasteniją (nervų ir

proto nūstipnėjimas) gauna, o jau tada tai gydosi ir gydos iki į grabą nenuveina! Taigi, nė vienas nesigailės, kursai su tokia liga, kaip gonoreja, kuogreičiausiai pas daktarą nueis ir pilnai atsiuos'io gydymui.

Reikia vengti šundaktarių.

Blogesni žmogų už šundaktarių gal but ir ieškodamas nesurastum. Taigi ir nesunku įsivaizduoti, kaip baisiai nukenčia tie ligoniai, kurie eina pas šundaktarius sveikatos ieškoti. Blogiausia, kada jie eina tenais lyties-ligų išsigydyti. Tiesą atvirai sakant, beveik nė vienas neišsigydo, o tik tai ligą biau- resne padaro, na, ir pinigų visai bereikalingai išleidžia, pagaliai ir neurasteniją gauna, o jau tada šitas gyvenimas iš tikrųjų jiems nevertu gyventi pasidaro. Nė vienas nesigailės, kuris su visokiomis ligomis pas tikrą ir sąžiningą gydytoją nueis, bet juolabiausiai su lyties ligomis.

Geriausią vietą del pirkimo Kalėdoms Dovanų

Cia yra didelis pasirinkimas Kalėdoms Dovanų, kaip tai, deimantų, auksinių laikrodžių ir visokių muzikos instrumentų. Ateikite ir persitinkite mūsų teisingą pasiūlymą.

Savininkas Chas. Gurin.

BRIGHTON MUSIC AND JEWELRY
4216 Archer Ave.

DOVANOS KALĖDOMS

Laikrodžiai, deimantų žiedai ir muzikališki instrumentai. Kaip nori pirkti kam nors dovaną, tai ateik pas mus, o čia rasite didį pasirinkimą gražiausių ir moderniausių dovanų.

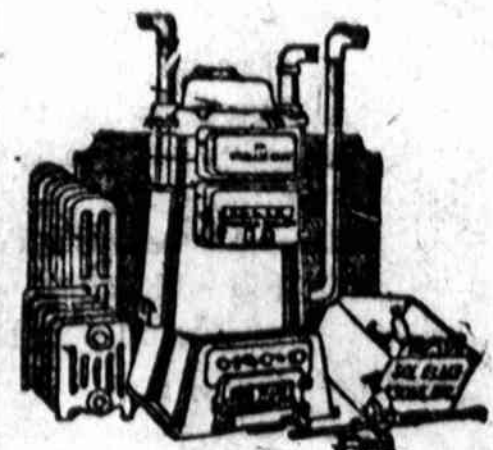
MARYAN I. AST JEWELRY

4618 So. Ashland Ave.

Patogumas ir Sveikata

Labiausiai pageidaujamas dalykas del patogumų yra šiluma. Tie kurie neturi apšildomų namų, jau dabar yra pajutę šaltį ir jau baimė ima pamislį apie šaltą žiemą ir tik turint vieną pečių kuris gali apšildyti tik vieną kambarį Jūs taipgi žinote faktą, kad jūsų moteris turi nešti viedrukais anglis net keletą sykų į dieną. Bet pagal mūsų planą jūs irgi galite turėti patogumų. Dar yra tam laiko.

ŠTAI YRA MUSŲ PLANAS

Patelefonuokite arba parašykite atvirutę, mūsų atstovas inžinierius atsilankys pas jus. Ir tas jums nieko nekainuos. Į dvidešimt keturias valandas jūs gausite apskaitlivimą del jūsų namų apšildymo, kad jūs gyventumet patogiau ir sveikiau. Jei jūsų namas yra mažesnis negu devynių kambarių, tai mes garantuojame, kad galime įvesti namų apšildymą į tris ar mažiau dienas.

Suteik savo šeimynai tikrą patogumą

Neatidėliokite ilgiau. Suteikite savo šeimynai patogumą įvedant į savo namą apšildymo reikmenis, kurie suteiks jiems patogumų ir apsaugos sveikatą.

Tiktai \$25 įmokėti

Jūs galite įvesti į savo namus apšildymą specialėmis sąlygomis tik \$25 įmokėti, o kitus mažais mėnesiniais išmokėjimais.

Mes turime pilną pasirinkimą plumbingo reikmenų ir fikčerų

Atidura vakarais iki 8 val. Nedėliomis iki 1 po pietų.

Sol Ellis & Sons
INCORPORATED

2118-20-22 S. State St. 4606-08 W. 22 St.

Tel. Victory 2454
" " 2455

Tel. Lawndale 2454

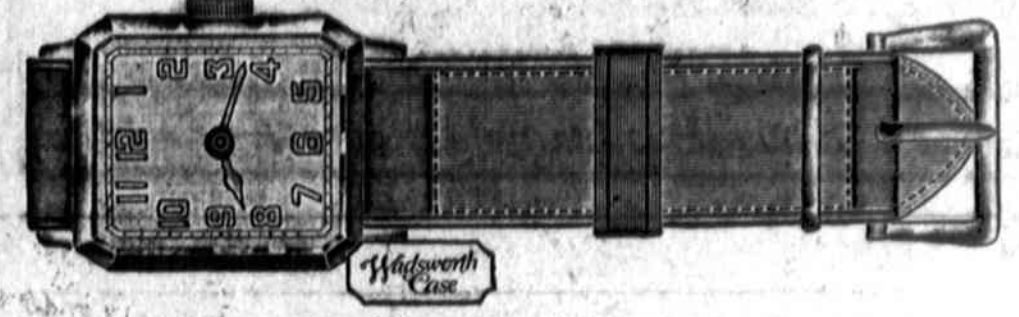
CHICAGOS ŽINIOS

Nauji arbitratoriai pradėjo pasitarimus sutaisyti ginčą tarp gatvekarų darbininkų ir kompanijos. Darbininkus atstovauja aldermanas Nelson, Chicago darbo Federacijos viceprez., o kompaniją G. A. Richardson. Jeigu įjėdu nesutaisyta, bešalis sprendžias bus paskirtas.

Pagarsėjęs Cicero pilietis buvo apleidęs trumpam laikui tą miestą ir išvažiavęs Kalifornijon. Jo ten nepriėmė. Jis sugrįžo į Joliet. Bet vos spėjo išėiti iš traukinio, ir vietos policija jį suėmė ir nūgabeno šal-ton.

KALEDŲ DOVANOS

Pirkit pas Alex Junievicz

DIAMONDS

Wrist watches, žiedai, kolonikų, lenciugų, spilkų auksinių, perlų, šaukštų setų, rašomų plunksnų, sieninių laikrodžių, del yno bačkelių. Parduodam pigiausia kaina Chicagoje.

ALEX R. JUNIEVICZ

3317 South Halsted St., Chicago, Ill.

Tel. Boulevard 2183

DIDŽIOS VERTĖS KALĖDŲ DOVANAS RASITE PAS

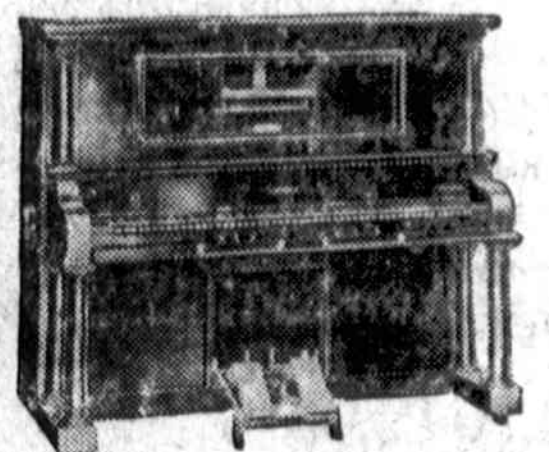
JOS. F. BUDRIKA KRAUTUVEJE

Kainos sumažintos 25 iki 45 procentų

Gulbransen Pianai gerai tinka Kalėdų Dovanoms
Kainos nuo \$295, \$450 ir \$600

Stork Grojklis Pianas — Vertės \$600 už \$225
H. C. Bay Grojklis Pianas — \$550 už \$190
Kimball Grojklis Pianas — Vertės \$700 už \$290
Kimball upright Pianas už \$75
Bernard Reproducer Pianas už \$90
Jessie French Grojklis už \$160

GERIAUSI MUZIKOS INSTRUMENTAI IR RADIOS
Brunswick — Howard — Senora — Columbia — R. C. A., Atwater Kent, Freshman Crosley — parduoda už žemiausią kainą Chicagoje

Šitą gražų Freshman Electric Setą už **\$147**

Šitas yra Atwater Kent setas, su viskuo už **\$129**

Auksiniai žiedai, Laikrodėliai, Deimantai, didelis pasirinkimas, kainos sumažintos iki 50 procentų. Parduodame ir ant išmokėjimo. Kiekvienam atsilankiusiam Kalendarius dykai

Jos. F. Budrik
INC.

3417-21 So. Halsted St.,

Telefonas Boulevard 4705

Chicago, Illinois

NAUDINGAS PATARIMAS PUBLIKAI

Visi sako ir žino, kad su pirkimu, pardavimu, pinigų skolinimu, notariškų raštų padarymu, pinigų ir laivakorėjų siuntimu VI-SADOS yra patartina kreiptis pas

S. L. FABIAN & COMPANY

809 W. 35th St. (Halsted & 35 Sts.)

Telephones: Blvd. 0611 arba 0774

Cia gausit gerą patarimą atsakančių žmonių ir žinovų savo srityje. Jums būtų labai naudinga pradėti vesti savo reikalus su šia įstaiga

Jų kainos yra žemos delto, kad jų biznis yra didelis. TIK TURK LOTA, O JIE PABUDAVOS JUMS NAMA BE JOKIO DAMOKEJIMO. NAUDOKITES PROGA!

Lietuvis Kontraktorius

Suvedam šviesas ir elektros įrenginius ir senus namus ir mainom naujas lian pas į senas; duodame ant lengvo išmokėjimo.

Metropolitan Electric Shop

2215 W. 22nd Street
Phone Canal 2591

KORESPONDENCIJOS

Springfield, Ill.

SLA. 275 kp. susirinkimas.
A. Kupreioio prakalbos.

Gruodžio 11 dieną įvyko SLA. 275 kp. susirinkimas, Pildomosios Tarybos nominacijos ir kuopos valdybos rinkimai. Pild. Tarybą ant pirmininko: St. Gegužis gavo balsų 36 Salaveičikas 5 Ant pirm. pagelb.: V. Kamarauskas 22 J. Neviackas 15 J. Raginskas 1 M. Bacevičia 3 Ant sekretoriaus: P. Jurgeliutė 38 Jeskevičiūtė 4 M. Bacevičia 1 Ant išdėminko: T. Paukštis 19 adv. K. Gugis 15 J. Raginskas 1 Ant išdo globėjų: J. Raginskas 33 J. Bučinskas 20 J. Danielius 16 J. Gerdauskas 2 Taunis 1 T. Paukštis 1 Jusius 1 Ant daktaro kvotėjo: Dr. Klimas 34 Dr. Vitkus 3 Dr. Bičis 1 Balsavimai buvo atlikta teisingai ir tvarkingai. Narių susirinkime dalyvavo 46. Balsavime dalyvavo 43. Susilaikė nuo balsavimo 3 nariai.

Kuopos valdyba

Kuopos viršininkais del sekančių 1928 metų išrinkta šie: pirmininku — Vincas Černauskas, pirm. pagelb. — Veronika Stimbirienė, finansų sekretorium — Petras Pečiokas, protokolų sekr. — Jonas Raulinaitis, išdėminku — Stasys Janarauskas, išdo globėjais — Vladas Feiferis, Simas Lapinskas ir Vincas Laisis. Organizatoriais: Veronika Stimbirienė, Antanas Dedynas ir jaunuolių organizatorė — Francė Raulinaitienė. Reikiama, išrinkome net 3 organizatorius.

A. Kupreioio prakalbos
Tik užsibaigus kuopos susirinkimui, atsibuvo toje pačioje salėje A. Kupreioio prakalbos. Žmonių prisirinko pilna svetainė, kad net nei sėdynių neužteko, tai stoti stovėjo ir su didžiausia atida prakalbų klausėsi. Kalbėtojas labai gyvai ir praktiškai nupasakojo savo įspūdžius, ką jis matė ir patyrė bebūdamas per pusantros metų sovietų Rusijoje. Tavorščiai labai raudėsi girdėdami pasakojant, kad jų mieliausia Rusija, vietoje rojus, turi tikrą pragara.

Įvardino visas komunas, miestus ir sodžius, kur jis tik atsilankė. Apsakė koksai komunose gyvenimas. Kaip kamiečiai, darbininkai ir valdininkai komisarai gyvena ir rėdosi. Darbininkai uždirba į mėnesį nuo 30 iki 70 rublių, o komisarai ir visoki jų šnipai gauna algas nuo 90 iki 300 rublių. Apsakė kiek kainuoja maistas, drabužiai, kambariai gyventi ir t.t. Visą suminėti ką jis kalbėjo užimtų per daug vietos, o tai jau buvo ir "Naujiene" aprašyta. Pabaigus jam kalbėti, nekurie tavorščiai uždavė klausimus. Vienas tulas Čivinskas, atsistojo ir pradėjo verkti: "Ar tai, draugas, jau reikiama, dabar komunos partija negyvuoja?" Bet prakalbų vedėjas Jonas Raulinaitis jam patėmijo, kad komunos partijos nėra buvę, todėl ji ir gyvuoti negali. Gal, sako, tu norėjai klausyti apie komunistų partiją. Ji gyvuoja, ar ne? Ant rytojaus man pačiam teko girdėti

Imk T. A. D. del prashalinimo šalčio

Kas yra tas T. A. D.? T. A. D. yra liuosuojantis, valantis ir taisantis vidurius vaistas. T. A. D. tukstanciai žmonių vartojama, o milijonai dar nežino. T. A. D. dirba kaip inžinas. Kada inžinas yra čystas, mašina eina. T. A. D. išvalo, vienu žodžiu, visus blogumus iš žmogaus vidurių ir kraujo. T. A. D. padaro iš seno ir ilgai sirgusio žmogaus visai sveiką ir naują žmogų. Paimk T. A. D. šiandien, ir aš tikslu, kad patirsi ir del geriausio savo draugo. Visu svarbiu klausimu kreipkitės pėnyčiomis nuo 7 iki 9 vakaro, pas I. G. KATOSKY 5221 So. Halsted St. Chicago, Ill. Tel. Boulevard 6631

kaip šitas tavorščius plepėjo, kad kalbėtojas yra durnius, Rusijos nematęs, negalėjęs ant jo labai "gero užklauso" atsakyti ir t.t. Žinoma, su panašiais žmonėmis ginčytis neverta, nes tokis net nei to nežino, kad jis nieko nežino. Gali sakyti kaip tik nori, jis vis tiek neklausys ir tokio nepertikrinsi. Tokiems gaivalams ir kalbėtojas pasakė: Jeigu jus netikite ką aš esu matęs ir patyręs, tai važiuokite patys į ten, ką čia bekliaute draugijoje visur ermydelius. O pamatysite ir geriausią pensitinkrinsite. Ypač važiuokite senberniai, nes ten yra gera proga ir greit apsisvesti — moterų ir mergų yra ten įvales. Tik važiuodami, girdi, nesiveškite, sykiu savo šeimynų, kad neprisieiti ne kame nekaltiems kudiakams kentėti, arba ir pražuti. Kaip jus

tenai tikrai gyvenimą patirsi, ir jeigu jums jis patiks, tai tik tada ir šeimynas galite persikviesti. Man tikslas yra, sako jis, prasergeti, kad jums taps pats neprisieiti nukentėti, ką aš ir kiti lengvatikiai jau ant savo kailio patyrėm.

Į klausimus kalbėtojas tinkamai atsakinėjo. Taipgi skaitė laisvą rusišką kalbą rašytą, kad tavorščiai Mažeikai iš Clevelando irgi apleidžia sovietų rojų, ir grįžta į kapitalistinę šalį. Taipgi parodė, kad jis turi sovietų prašportą ir kitus visokių dokumentus, parodančių savo buvimą rojuje. Dar priminsiu, kad tavorščiams labai netiko kaip kalbėtojas pasakė, kad komunistai išžudė daug nekaltų mokytojų žmonių, bet jų smagenis negalėjo į savo tuščias galvas sau susidėti. Ir nors jau 10 metų nuo to

laiko praslinko, bet dar ir dabar visame bolševikiškos karalystės aparate truksta tinkamų žmonių. Net jų nei pasigaminanti namie negali, o siunčia gabesnius studentus į užrubežį lavintis. Tai tau ir komunistų rojus. — Gerulių Ainis.

P. KACERAOSKAS
ART STUDIO
3133 S. HALSTED ST. — Phone Boulevard 8708

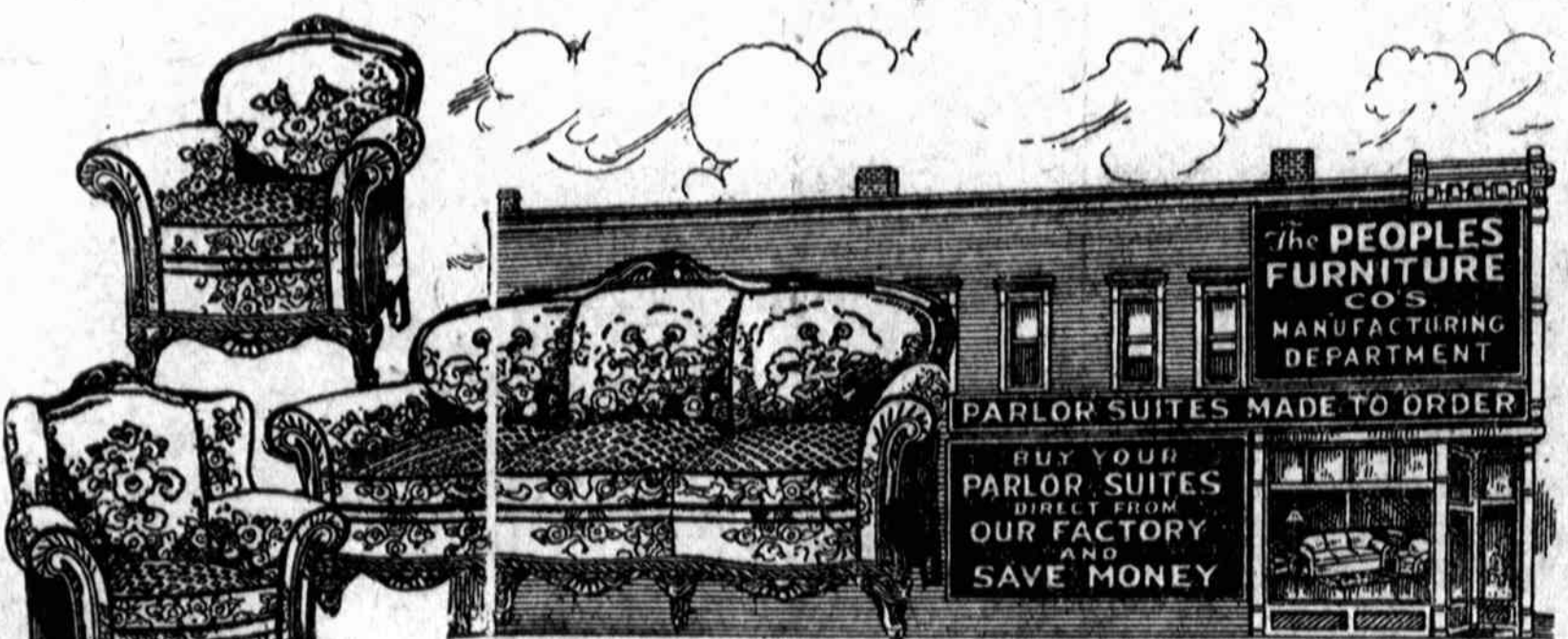
LIETUVIŲ AUDITORIUM
PIEŠIAM dailės ir komercijos piešinius, išrašas (signs), rašom paprastus ir auksines. Taipgi kas myli pasimokyti piešti, galit prisirašyt dabar.

Pirkite jūsų Kalėdų dovanas ką nors del namų

Peoples Furniture Co. Krautuvėse

Rasite tukstančius dailiausių daiktų, tinkamų Kalėdų dovanoms. Lankykite šias didžiausias lietuvių krautuves Chicagoje ir pasinaudokite parankumu, žemomis kainomis ir pilnai patenkinančiu patarnavimu.

Krautuvės atdaros vakarais iki 9 val, ir nedėdieniais pagal sutartį

COR. RICHMOND ST. & ARCHER AVE.

SEKLYČIAI SETAS

Bus neužmirštama dovana, kuriam ją suteiksite. Atėikit pas Peoples, pas setų išdėbėjus, užsakykite vieną sutaupindami daug pinigų, ir mes jums parduosime setą toki, kokio jus geidžiote. Kainos labai nužemintos.

3 šmotai apdengti su dailiu Jacquard. Pasi- \$137.50
Tinkamas visokių spalvų po
3 šmotai Frižai ir Mohair kombinacijos, \$198.00
gražiausi rėmai

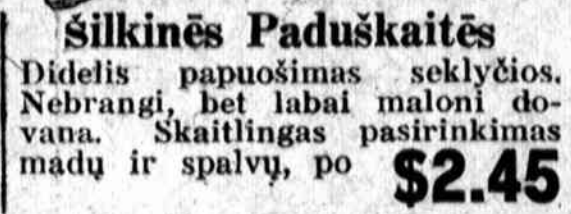

Suteik jiems

Naujos mados lempa. Jie labai bus patenkinti. Placiam pasirinkimui jus rasite šiose krautuvėse labai puikių lempų. Kaina šios \$9.75

Cedar Medžio Dežės

Labai reikalingas daiktas namuose. Parduodame už labai nužemintą kainą, po \$9.75 ir aukščiau

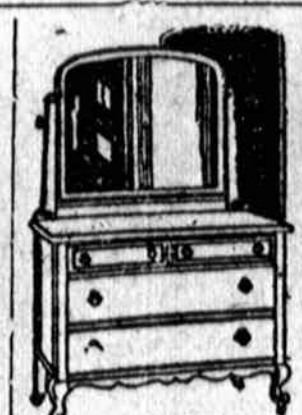
Šilkinės Paduškai

Didelis papuošimas seklyčios. Nebrangi, bet labai maloni dovana. Skaitlingas pasirinkimas madų ir spalvų, po \$2.45

SUTEIK JAI

Whirlpool elektrinė plovyklė per šias Kalėdas. Geriausia plovyklė sviete. Ji suėdys jai daug sveikatos ir ji dėkos ir džiaugsis visa amžių. Kaina prieinama, lengvai išmokėjimais.

Riešuto Medžio Komodės

Labai tinkama dovana. Platus pasirinkimas įvairių dydžių, madų ir baigimų. Kainos nužemintos prieš kalėdinį pardavimą po \$19.50 ir aukščiau

Vaidrodžiai ir paveikslai

Praktiškas Kalėdų apdovanojimas. Vaidrodžiai tikrai paliešuos stiklo, dailiuose rėmuose po \$4.50 ir aukščiau

Rukytams Kabinetas

Kiekvienas, kuris ruko, bus labai dėkingas, jei jam suteiksite rukymo kabinetą. Kainos labai žemos, po \$4.95

Nupirk jai iš Peoples

Geriausią kaurų elektrinę šlaivyklą EUREKA HOOPER arba THOR. Ji bus pilnai patenkinta

Del jūsų pačių gerovės ir pilno užsiganėdinimo visuomet lankykite šias didžiausias ir pilnai atsakančias lietuvių krautuves Chicagoje.

4177-83 Archer Ave. Brighton Parke Lafayette 3171
1922-32 So. Halsted St. Prieš 19th Place Canal 6982

DIDŽIAUSIA WEST SIDEJ KRAUTUVĖ

Krautuvė atdara nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakare
Dvigubas stansas

Šeši florai su basementu, kiekvienas florai užima po ketvirtą bloką, kurie iki vieno pridėti visokiais namams reikalingais reikmenimis, valgymai ir dėvėjimui. Kainos visuomet yra perpus žemesnės negu kitose krautuvėse. Del šio priežastį į krautuvę ir liko žinoma kaip viena didžiausių krautuvė West Sidej, 95% nuosimiai priėmė atlikti mūsų krautuvėn net iš tolimų vietų iki 3 mylių tolumos.

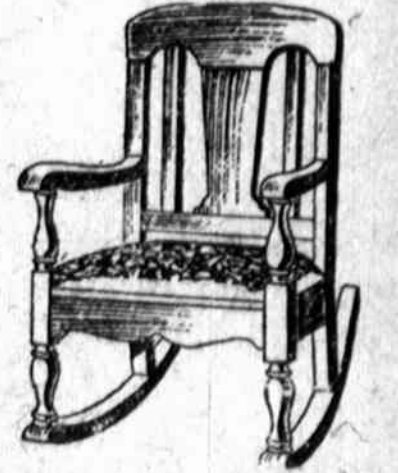
Pažiūrėk į šį pirkinį
Gryno aržuolo valgomojo kamb. setas

\$18.75
Specialai tik vienai dienai. Sunkus, išrankiamas stalas ir 4 sunkios ketvirtainios aržuolo box kėdės. Visas setas vertas \$35.00. Lengvai išmokėjimais

Jus niekur kitur tokio bargeno nematysite

Parlerio supama kedė \$7.50

Gražus, sunkus, patogus, gerai padarytas supama kedė, riešuto medžio baigtas, su pilnu springu sėdynė, padengta labai gražiu medžiaga \$16.75 vertės.

Vaikų kantai

Avies kailiu \$3.75
Vaikams nuo 10 iki 16 metų. Paprasta kaina \$7.50. Padaryti iš khaiki materiolo, su 4 kišenėmis ir mezgimais apie rankoves.

Mažų mergaičių dresė 94c

Mažoms mergaitėms geros rūšies gingham ir kitos rūšies dresės, gerai padaryti, rankoms gražiai išdėvinti visokios rūšies spalvų su kelnaitėmis. Mieros 2 iki 6 metų. Vertės \$1.39.

Rayon lovai už dangalai \$2.77

80x105 mieros. Be siūlės, visokios rūšies spalvų ir rūšių, gražiai baigti. \$7.00 vertės.

Užvalkalai paduškoms 69c porai

Gražus, rankoms išdėvinti užvalkalai, pilna 45x30 colių mieros, švariai baigta, tvirtų spalvų, visokios rūšies dresė.

8.3x10 rugs \$16.98

Be siūlės vilnonių velvet arba Brusel rugų, labai tankus audinio, gražiai sutvirtų spalvų. Vertės iki \$30. Lengvai išmokėjimais.

27 col. karpetai 49c

Brusel karpetai del laipų ir priemenų, gražų spalvų ir folierų, reguliaria kaina 98c. — yrdas už 49c.

Vilnoniai blanketai \$6.66

Porai. 70x80 colių vilnoniai blanketai — šilka kraštinė, gražios spalvų ir spalvų, tvirtų spalvų, \$10.98 yra jų reguliaria kaina.

Panel curtains \$3.25

Rayon Panel raiškos, naujausios rūšies audinio stiliaus, natūralios ir auksinės auksų spalvų, 45 colių platus, 2 1/2 ir 3 1/2 yardo ilgi. Nužeminta kaina.

Stiklo bačkutės \$1.98

Žalios geltonos ir raudonos spalvos stiklo bačkutės, jurs stiliaus su nikelio kraštinėmis, gražus stiliaus. Pastebėjimas pirkiny.

15 šmotų Cereal setas \$4.98

Importuotas cereal setas. Dekorotas gėlių borderiais, gražus stiliaus. Pastebėjimas pirkiny.

La Swiss Malt 49c

Bohemisko stiliaus malt ir hops. Šviesios ir tamsios rūšies. Setas už 49c.

Hawaiian supiau styta Pineapple 23c

No. 2 1/2 kenas

McLaughlin, Old Colony kava 39c

Steel cut, 1 av. kiekis už

Zuikiai kiekvienas už 30c

Šviežiai sugrūti zuikiai. Pigiaus ne kur kitur miesto.

Rukyti kumpiai 19 1/2c

No. 1 kumpis, visus arba pusė, specialiai kaina svėrim.

Po svarkui svertariai \$1.15

Tinkami vyrams dėvėti po svarku. Sunkios rūšies, minkšti, mod. arba ruvi, visokių mių.

Vyrams union siutai \$2.99

50% vilnų vyrams union siutai. Šviežiai geltoni, raudoni, auksiniai, ilgom rankovom. Mierų 36 iki 50.

SKOLINAM PINIGUS PIRKIMUI NAMŲ

Reikalavimas mūsų Pirmų Morgičių ir Bonų yra toks didelis, kad mes nuolat turime pinigų paskolai pirkimui namų. Mūsų kainos žemos, pasiūlymas geras ir mūsų patarnavimas greitas ir atsakantis. Jei jums reikia pinigų statymui namo arba pirkimui, arba jūs turite besibagiančius morgičius, tai pasimaitykit su mumis.

Peoples Stock Yards Bank

DIDELIS BANKAS ant kampo
47 St. ir Ashland Av. Chicago

Gerai žinomas bankas tarpe lietuvių visose Amerikoje savo stiprumu ir geru patarnavimu.

NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday
by the Lithuanian Daily News Pub.
Co. Inc.
Editor P. GRIGAITIS
1739 South Halsted Street
Chicago, Ill.
Telephone Roosevelt 8586
Subscription Rates:
\$8.00 per year in Canada
\$7.00 per year outside of Chicago.
\$3.00 per year in Chicago.
8c. per copy.
Entered as Second Class Matter
March 7th, 1914, at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 3rd 1879.
Naujienuos elna kasdien, išskyrus
sekmadienius. Leidžia Naujienuos
Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago,
Ill. — Telefonas: Roosevelt 8586.

Užsimokėjimo kainos	
Chicagoje — paštas:	
Metams	\$8.00
Pusmeti	4.00
Trims mėnesiams	2.50
Vienu mėnesiui	1.50
Chicagoje per nešiotojus:	
Viena kopija	8c
Savaitė	18c
Mėnesiui	75c
Suvienyose Valstijose, ne Chicagoje, paštas:	
Metams	\$7.00
Pusmeti	3.50
Trims mėnesiams	1.75
Vienu mėnesiui	1.25
Vienam mėnesiui	.75
Lietuvon ir kitur užsieniuose (Atpiginta)	
Metams	\$5.00
Pusmeti	2.50
Trims mėnesiams	1.50
Vienu mėnesiui	.75

PASLAPTYS AISKĖJA

Siame "Naujienu" numeryje, pirmam puslapyje, įdėta keletas žinių, taip svarbių, kad jos gal padarys pervartą visų mūsų pažvalgose ne tik į žinomuosius įvykius Genevoje, bet ir į gruodžio 17 d. "pučą" ir į Smetonos-Voldemaro politiką per šiuos paskutinius dvyliką mėnesių.

Latvijos ir net Lietuvos spaudoje tapo paskelbta fotografija, kuri parodo stambiausiuosius Lietuvos armijos vadus **Lenkijos legionininkų grupėje**. Apie tai mums praneša "Naujienu" bendradarbis iš Estijos ir apie tai gavo žinią nuo savo korespondento iš Lietuvos So. Bostono "Sandara". Pagaliau, atėjo ir "Lietuvos žinių" numeris su ta fotografija.

Gen. Žukauskas, pulk. Daukantas ir majoras Plechavičius yra buvusieji **lenkų legionierių karininkai** — tarnavę lenkams, ėmę iš jų algas ir padėję jiems suorganizuoti armiją — tą armiją, iš kurios kilo ir kurios rankomis tapo atliktas **Vilniaus užgrobtimas**!

Taigi, pasirodo, kad Rygos emigrantų kongrese iškelti aikštėn **lenkų valdžios santykiai su Lietuvos kariuomenės vadovybe** buvo neprasimanyti.

Gen. Žukauskas yra Lietuvos armijos vyriausias vadas. Majoras (ar jau dabar pulkininkas) Plechavičius iki paskutinio laiko buvo Lietuvos armijos generalio štabo viršininkas. Gi pulkininkas Daukantas yra karo ministeris ir premjero pavaduotojas.

Per tuos asmenis, kaip matome, lenkai faktinai laikė savo rankose Lietuvą!

"TAUTIŠKA" SMETONOS-VOLDEMARO VALDŽIA

Mūsų akliems smetonlaižiams buvo didelis nusivylimas, kuomet Voldemaras taip negarbingai pralaimėjo ginčą su Pilsudskiu Genevoje. Bet pasakykite, ar jisai galėjo jį laimėti, kuomet Lenkijai buvo iš anksto atiduota į rankas ne tik Lietuvos armijos vadovybė, bet ir pati valdžia? Kuomet pats Voldemaras, išvažiuodamas tautų sąjungos konferencijon, pavedė citi ministerio pirmininko pareigas lenkų tarnui Daukantui?

Kyla klausimas, ar Voldemaras norėjo ką nors laimėti Lietuvai Genevoje? Ar jisai nebuvo per Pilsudskio agentus iš kalno pasižadėjęs atiduoti lenkam Vilnių?

Juk tas visas Voldemaro ginčas su Pilsudskiu "slaptam" tautų sąjungos tarybos posėdyje buvo labai panašus į komediją, kurioje rolės buvo iš anksto padalintos ir išmoktos.

Kam Voldemaras buvo įpykęs į savo skundą del lietuvių mokyklų ir kunigų persekiojimo Vilniaus krašte klausimą apie karo pavojų? Kam buvo reikalingas tas visas humbugiškas riksmas apie "emigrantų ginklavimąsi", kuomet ir pati Lietuvos valdžia žinojo, kad jokių ginkluotų emigrantų būrių nei Vilniuje, nei Rygoje nebuvo ir nėra?

Dabar, kada į tą viską pažvelgi, tai noroms-noroms prieini išvadą, jogei tos **Voldemaro politikos siulus trukčiojo Varšuva**, kuri kartu laikė savo saufoje ir diktatūros vadeles Kaune.

Geneva yra tikrai logiškas rezultatas to, kas buvo Pilsudskio ir Voldemaro pastangomis rengiama per ilgą laiką.

LENKIŠKAS "PUČAS"

Apie vieną tų Lenkijos agentų, kurį "tautos vadas" Smetona pastatė Lietuvos armijos priešakyje, pranešama, kad jisai jau pabėgęs iš Lietuvos. Tai — generalio štabo viršininkas Plechavičius.

Bet tas Plechavičius, kaip visi žino, buvo svarbiausias pernai metų gruodžio 17 d. **perversmo vadas**.

Jisai drįso suareštuoti prezidentą Grinių ir ministrų kabinetą. Jisai nešidrovėjo įsakyti savo šaikai išvaikyti Lietuvos Seimą. Jisai apsisukė kariniu diktatorium, ir iš jo rankų Smetona priėmė "tautos vado" titulą.

Buv. lenkų legionininkas Plechavičius paskui grąsinimais prispyrė teisėtąją krašto vyriausybę rezignuoti ir pastatė valdžion Voldemarą.

Visi žmonės tuomet stebėjosi, neįstengdami suprasti, kaip lietuvių armijos karininkai, prisiekę ištikimai

tarnauti valdžiai ir saugoti konstituciją, galėjo taip niekšiskai pasielgti. Bet dalykas darosi gana paprastas, kuomet matai, kad to begėdiško banditizmo iniciatoriai ir vadai yra lenkų imperializmo agentai.

Su Plechavičiaus, Daukanto, Žukausko ir panašių gaivalų pagalba Lenkijos imperialistai padarė perversmą Lietuvoje ir įsteigė kruviną diktatūrą, idant Lietuvos liaudis negalėtų pasipriešinti Vilniaus ginčo likvidavimui.

Genevoje dabar Voldemaras tikrai atsilygino lenkam už tą patarnavimą, kurį jie per Plechavičių, Žukauską, Daukantą ir kitus atliko jam metai laiko atgal!

KRIKŠČIONYS DEMOKRATAI PERSIGANDĖ

Iškilius aikštėn tam faktui, kad Lietuvos fašistinės diktatūros priešakyje stovi buvusieji Lenkijos armijos karininkai, krikščionių demokratų partija taip persigando, kad staigiai užėmė griežtą poziciją prieš tautininkų diktatūrą.

Tik-ką gavome žinią iš Kauno, kad kunigas Krupavičius, klerikalų vadas, ištisė ranką val. liaudininkams ir padarė su jais sutartį bendrai kovot už atsteigimą demokratinės tvarkos Lietuvoje. Prie to bloko prisidėjo, be šių dviejų partijų, taip pat ukininkų partija ir ukininkų sąjunga. Norima prie jo pritraukti ir socialdemokratus.

Smulkesnių žinių paduosime pirmadienį.

Urias Kacenenbogenas

VILNIUS

(P-as Kacenenbogenas yra vilnietis. Vilnių jis gimė ir užaugo. Budamas žydas, Vilniaus žydų nusistatymai jį gerai žino. Savo straipsnyje apie tai jis ir kalba.—R.)

Kas gi dabar? — laikraščiai praneša, jog Pilsudskis pareiškęs, kad jis duosias įsakymą visoms Lenkijos bažnyčioms skambinti varpais iš priešasties susitaikymo su Lietuva.

Na, o Lietuva?

Ji negali džiaugtis, kuomet sielą slėgia didžiausias liudsys. Devyni metai karo, devyni metai jos laikė pakėlusį kardą, o dabar be pergalės priversta yra tą kardą nuleisti, bet... ar turi Lietuvos varpai Vilniui pomirtinę skambintį?

Tai svarbus klausimas. Tad panagrinėsim jį. Vien tik kardą nepakako, kad Lietuva galėtų atgauti Vilnių, Lietuvos miestų motiną ir kultūros švytuoklę. Želgovskis galėjo kardą Lietuvą užgriebti, bet Lietuva nemano apie Vilniaus užgriebimą: ji tik nori, kad jai būtų grąžinta tai, kas jai teisėtai priklauso. Kad Lietuvos kargas negalėtų pasistatyti prieš Lenkijos kardą, tai aišku kiekvienam. Musų pokariniai laikais raudoname tarptautinės diplomatijos kampe, lyg kokis stabas, dar tebekaba kargas, prieš kurį visi lenkiasi.

Iš tiesų, kuriems galams Pilsudskis taip džiaugtųsi, jeigu jis tikėtų savo kardo teisingumu. Juk Lietuva karinėms jėgoms atžvilgiu yra daug kartų silpnesnė, negu Lenkija. Ant galo, Pilsudskis pergalę juk ne karo lauke laimėjo.

Dabartinės Lenkijos džiaugsmas glūdi daug giliau, negu būtų galima tikėtis del karo laimėjimo.

Dalykas tame, kad Vilnius, kuris iš vienos pusės yra lietuvių apsiaustas (Trakai, Ašmena, Švenčionys), kitą pusę yra ne lenkų, bet baltgudžių apgyventas. Ten per dvi baltgudžių gyvena; grynai lenkų kaimo niekur negalima užtikti. Tada Lenkijai ir sudaro nuolatinių pavojų. Europos viduryje negalima valdyti miestą, kuomet aplinkui jo nėra savo žmonių, — visi priešai. Juk į Lenkijos pusę iki už Gardino nėra lenkų. Ir pačiame Vilniuje lenkų elementas negalėjo gilių šaknų įleisti. Lenkų dvarininkai, kurie lietuvius ir baltgudžius baudžiuoję, laikė, galėjo pigiomis rankomis prisistatyti namų, galėjo suirti valdininkus ir jų šešrus, bet sukurti pramonę, kuri giliau leistų šaknis ir jungtų miestelėnus su kaimų gyventojais, lenkai nepajėgė ir ne-

pajėgė. Net krautuves jie galėjo atidaryti pardavinėjimui prabangos dalykų ir importuoto vyno savo dvarininkams ir valdininkų klikoms, bet vesti prekybą su neturtingais kaimų gyventojais — lietuviais ir baltgudžiais — lenkai neturėjo nei noro, nei mokėjimo, nei prisirišimo prie aplinkinių gyventojų.

Kaip nebutų skambi lenkų kalba Vilniaus bulvaruose ir puošniose salėse, ji skamba disonansu ir yra svetima aplinkiniams lietuvių ir baltgudžių kaimams. Maršalas Pilsudskis nepajėgė užkelti Vilnių ant savo baltų žirgų ir nunešti jį į Lenkiją. Vilnius kaip buvo tarp nubėdėdusių lietuvių ir baltgudžių kaimų, taip ir pasilikęs, tik po svetimo valdovo ranka jis vystė vys taip, kaip vyto per pastaruosius devynerius metus.

Dabar lengva bus suprasti Pilsudskio džiaugsmą ir jo viltis. Be vilties nėra džiaugsmo. Pilsudskis ne tik nori taikos su Lietuva, bet tikisi įgyti ir jos draugiškumą, kad galėtų ant visados baltgudžių judėjimą nustelbti. Tam juodam darbui jam yra reikalinga Lietuvos draugiška parama. Juk Baltgudija, kurią tarp savęs pasidalino Lenkija ir Sovietų Rusija, primena padalinimą savo laiku pačios Lenkijos tarp Rusijos, Austrijos ir Vokietijos. Kaip tuo laiku nesutiko Lenkija su priverstinu padalinimu, taip niekuomet nesutiks ir Baltgudija, kad jos kunas būtų į dvi dalis perplėstas. Ir čia su baltgudžių pasiliuosavimu aštra Vilnius ir vėl, lyg motina, kryps prie savo dukters Lietuvos. Lietuvos gi uždavinys turi būti kurimas naujo ir šviesaus gyvenimo savo šalyje, kad parodyti pasauliui, jog Lietuva ne tik turi teisę būti nepriklausoma, bet ir moka tinkamai savo kraštą valdyti; kad ji moka kultūrinių valstybių demokratiniams pagrindais tvarkytis. Tuo pačiu ji padrasins savo kaimynus baltgudžius, įkvėps jiems pasitikėjimo savimi ir savo kaimiečių masėmis. Tokiu būdu jis įgys sau draugų baltgudžių tarpe.

Savo šalies pavyzdžiu tvarkymu ir netiesiogine parama Lietuva privalo pagreitinti savo kaimynkos, Baltgudijos, pasiliuosavimą. Lietuva savo atsišalinimu į tautines mažumas irgi privalo parodyti, kad jos pasiliuosavę kaimiečiai yra tolerantiški, žmoniški ir moka draugišką santalką su kitomis tautomis sugyventi. Kad

tie žmonės, tvirti, kaip uola, link savo kultūros, moka tinkamai įvertinti ir kaimynų dvasią ir kultūrą.

Tai klausimas garbės, progreso ir pačių lietuvių bei Lietuvos kulturingumo. Kuomet tas klausimas bus tinkamai išspręstas Lietuvoj, tai ir Baltgudijos tautinės mažumos rems nepriklausomos Baltgudijos sukurimo idėją.

Dabar aš kalbėsiu apie žydus. Vilniaus krašto žydai, lenkų valdžiai besikuriant, pateko vėl, kaip ir caro laikais, tarp kujo ir priekalo. Aplinkui lietuviai ir baltgudžiai, su kuriais istoriškai ir ekonomiškai Vilniaus žydai yra kuortimaušiai surišti, o tuo tarpu Lenkija (kaip pirma Rusija) nori grąsinimais ir visokiomis gudrybėmis priversti žydus, kad jie atsuktų nugarą savo kaimynams — kaimuose gyvenantiems lietuviams ir baltgudžiams.

Lenkai turėtų prisiminti kai kuriuos istorijos įvykius. Savo laiku Lenkija nebutų subyrėjusi, lyg iš kortų pastatytas namukas, jeigu ji aplink save — tuolaikinę Lietuvą, Baltgudiją ir Ukrainą — nebutų vedusi klastingos politikos link vietinių gyventojų. O jos politika susivedė prie sukimo miestuose lizdų iš dvarininkų bei valdininkų su jų pataikūnais. Tuo būdu Lenkija tikėjosi patraukti savo pusėn miestelėnus ir su jų pagalba privergti kaimiečius. Žydų masė visuomet stovėjo su kaimiečiais — tarpininko rolę tarp dvarininkų ir kaimiečių žydai buvo istoriškai antmesta ir ji jam visuomet buvo nemaloni. Ne be reikalo Lenkijos susmukimo išvakarėse, kuomet Lietuvos įprastinė kaimiečių sukilimo gaisras ir lenkų dvarininkai, kazokams padedant, sukilėlius ketvirtavo, žydai buvo kaltinami tuo, kad jie teikią paramą išbadėjusiems kaimiečiams — sukilėliams.

Dar lietuvių ir baltgudžių tautinio judėjimo pradžioj, kuomet pavieniai inteligentai pakėlė balsą už savo liaudies pasiliuosavimą, žydų inteligentai — švietėjai (žydiškai — "masikilim") jau savo literaturoj dainavo, nežiurint cariškos cenzūros, apie kaimiečius ir žemės darbą. Jie tiesiog apverkė žydų likimą, kurie kruvino istorijos jungo buvo beveik visiškai nuo žemdirbiystės pašalinti, o kai kurie jų buvo priversti net dvarininkams tarnauti. Tuo laiku žydų inteligentai dar neįtęsė tos paslėptos kaimiečiuose kultūrinės jėgos, kuri vėliau pasireiškė. Bet nežiurint į tai, jie (o ypač Vilniaus, "Lietuvos Jeruzalio", žydai) apdainavo kaimiečių darbą ir garbę.

Dvarininkai ir atėjūnai valdininkai niekuomet negaudavo paramos nuo žydų prieš kaimiečius, o juo labiau jie negali tokios paramos tikėtis dabar, kuomet aplinkui gyvenančios žmonių masės susiprato ir pradėjo tinkamai savo kultūrą įvertinti.

Žydai, kaip aš sakiau, Vilniaus krašte vėl atsidūrė tarp kujo ir priekalo. Iš vienos pusės valdovo grąsinimai, o iš kitos — sąžinė ir jausmas, kuri stoji už liaudį. Todel reikia atsargiai ir sąžiningai į Vilniaus žydus atsižvelgti, jiems užuojautą reikšti, o ne ieškoti priekabių. Ateityj Lietuva susidurs su laisva Baltgudija, su kuria ir susitars del sienų. Vilniaus žydai stovės kartu su liaudimi!

Suprantama, kiekviena nemaloni žinia, liečianti Lietuvos žydus, kelia nerimo Vilniaus žyduose ir teikia lenkų valdovams vilties Vilnijos žydų savo pusėn patraukti. Štai šiomis dienomis Amerikos laikraščiuose tilpo žinia, kur kalbama net apie įvykusius žydų pogromus Lietuvoj. Aš netikiu ir nedaleidžiu, kad tai būtų galėję įvykti. Nuo šesiolikos me-

tų amžiaus aš užmezgiau artimus ryšius su Lietuvos liaudimi, draugiškai spausdamas sukleitėjusią kaimiečių ranką. Melas, kad ta ranka žmogūdišką darbą galėtų atlikti. Bet lietuvių visuomenė turi suprasti, jog reikia dėti visas pastangas, kad tokios žinios apie Lietuvą net spaudoj negalėtų pasirodyti.

Lietuva turi būti laisva šalimi, — tokia šalimi, kuri galėtų būti pavyzdžiu kitoms valstybėms. Tai vienintelis kelias Lietuvai. Tiesa, tas kelias yra sunkus ir ilgas, bet tai sąžiningas ir garbingas kelias, kuris galų gale įgyvendins Lietuvos istoriskus idealus.

Chicago, Ill.
Gruodžio 13 d.

"Bepartyviškas" partyviškumas

Vienas biauriausių dalykų ant svieto yra veidmainystė. Pas klerikalus bei fašistus tas kuoaikšiausia pasireiškia. Jie niekina partijas ir tuo pat laiku, prisidengdami bepartyviškumo skraiste, patys varo kuosiauriausią ir šlykščiausią vienpusišką politiką. Ačiu tam, kad klero-fašistų pasekėjai, absoliutiškai nepratę protauti ir priima kiekvieną kunigo ar fašistuojančio advokato melą už gryną pinigą, tie ju vade juos maitina visokiomis falsifikacijomis bei humbugais.

Dabar bažnyčių sklepuose ir spaudoje klero-fašistai argumentuoja, kad, girdi, "Jūs amerikiečiai neturite tiesos kištis į Lietuvos reikalus, kritikuoti Lietuvos valdžią" bei jos darbą. Bet kuomet Lietuvos žmonės buvo išsirinkę už valdininkus didžiojoje socialistų ir liaudininkus, tai tie patys musų "bepartyviškieji" partizanai kišėsi ir šmeižė Lietuvos valdžią kaip įmanydami, nors ta valdžia ir buvo Lietuvos žmonių išrinkta. Šmeižė vien tik del to, kad jie buvo ne ju plauko žmonės. Ir kuomet Lietuvoje klero-fašistai matydami, kad Lietuvos žmonės renka sau valdžią, iš kitokių partijų mmonių, susitarę nakties laiku, nuvertė Lietuvos valdžią, ir dabar dar tebetorizuoja Lietuvos žmones, braidydami po jų ašaras ir kraują — tai, girdi, — "nesikiškite!" Ar galima rasti kur nors didesnio šlykštesnio partyviškumo?

Tie parazitai, kurie dabar terorizuoja Lietuvos žmones, nėra jokia-valdžia, nes jų niekas nerinko, ir del to jie nieko neatstovauja; ir juo greičiau jie nueis velniop, tuo geriau, nes jie daro Lietuvai gėdą.

Klero-fašistai meluoja ir apie Plečkaitį. Jis neina prieš Lietuvą. Jis myli Lietuvą ir jos žmones. Jis tik negali pakęsti, kuomet tie neprašyti "svečiai", laužo Lietuvos konstituciją ir terorizuoja jos gyventojus. Jis eina tik prieš tuos smurtininkus. Jis, matyti, yra tos nuomonės, kad galima priimti pagalbą ir nuo paties velnio, kad tik paluosuoti Lietuvos žmones nuo teroristų jungo, taip kad Lietuvos gyventojai vėl galėtų išsirinkti sau valdžią tokią, kokią nori. Kad tikslas yra prakilnus, tai aišku. Klausimas tik yra, ar tokiu keliu tai galima atsiekti. Manoma, kad tas gali duoti lenkam progą pagrobti Lietuvą. Bet reikia neužmiršti, kad palyginus Lietuvos spēkas su Lenkijos, aišku, kad Lenkija gali Lietuvą pagrobti bile kada, kad ir be tokių progų ir ceremonijų, jeigu tik ji nebijotų didžiųjų valstybių ir pasaulio opinijos. Bet musų atžagareiviai rėkdami apie Plečkaitį begėdiškai užtyli tą faktą, kad Lietuvos socialdemokratų partija suspendavo Plečkaitį už ėjimą pas lenkus.

Matyti, kad klero-fašistai žino, kad jų pasekėjai yra labai

tamsūs, nes jie jiems skelbia tokias nesąmones kaip pv. kad Lietuvos žmonės yra patenkinti dabartine "valdžia". Iš kur jūs žinot, kad jie yra patenkinti? Ar paklausus vieną kitą pasiturintį ukininką galima sužinoti? Net ir milijonų gyventojų išklausinėjus negalima sužinoti, ką jie mano, nes kiekvienas bijotų pasisakyti, bijolamas šnipų. Juk dabar Lietuvoje, jei žmogus pasako, kad smurtininkas ir nieksas yra smurtininkas ir nieksas, ir jei nepabėga į užrubežį, tai arba sušaudomas, arba grudomas į koncentracijų stotis (nes kalėjimai perpildyti). Jie galėtų pareikšti savo nuomonę tik per balsavimus, bet smurtininkai neleidžia jiems balsuoti, nes jie žino, kad žmonės yra nepatenkinti ir smurtininkų nerinks.

Neseniai tulas kalbėtojas bažnytiniam sklepe išsitarė, kad graikai dar žiloje senovėje mylėję laisvę. Bet jis užtylėjo tą faktą, kad graikai mylėjo laisvę taip, kad kuomet kartais kas nors pasikėsindavo ant jų tradicinės laisvės ir apsiskelbdavo diktatorium, tai skaitydavo už didelę garbę piliečiui, kuris nužudydavo tą tironą, ir tam piliečiui net paminklą pastatydavo kaip didžiausiam lautos didvyriui!

Aišku, kodėl klero-fašistų vadai tai užtyli ir falsifikuoja faktus, nes jeigu jie skelbtų tiesą, tai netektų savo pasekėjų. Aišku, kad teisybės negalima sužinoti iš klero-fašistų kalbėtojų bei raštų. Aišku, kad ant jų negalima atsidėti. Reikia skaityti gerus laikraščius, o ypač knygas — moksliškas knygas, pv. istoriją. Ten galima sužinoti, kaip vystėsi valdžios formos, kokios valdžios buvo senovėje, kokia valdžia atitinka barbarams, pusiau-civilizuotiems, ir civilizuotiems 20-o amžiaus žmonėms. Ten rasit, kad ta fašistų taip persamoji diktatura nėra kokia-tai naujanybė, bet senai atgyvenusi savo amžių barbarizmo liekana! Civilizuotiems 20-ojo amžiaus žmonėms tik demokratiška valdžia tiktina.

Pagalima, kodėl tie diktatūrų garbintojai nebėga ten, kur diktatūros viešpatauja? Ko jie čia riogso?

— Rafael Vaitis.

**SKOLINAM
PINIGUS
ANT
NAMŲ
PEOPLES BANK**
47 St. & Ashland Ave.

**Mes Mokam Cash
\$67.50
Už Lietuvos 5% Bonus
Kaufman State
Bank**
124 N. La Salle St.
Chicago, Ill.
Prieš City Hall
Atdara subatoj iki 9 vakaro.
Nedėlioj nuo 9 ryto iki 1 po p.
Panedėl. ir ketverge iki 8 vak.

GYVENIMAS
Mėnesinis žurnalas
900 W. 52nd Street
Chicago, Ill.
Tel. Boulevard 3669

Jubilėjinis
GYVENIMAS
Atspausdintas
Isigykit
GYVENIMĄ
Tuoju

Prenumerata metams \$2
Pusmeti \$1
Kopija 20c

M. KEZAS, Vedējas J. NAKROŠIS, Vedējas

Tarp Chicagos Lietuvių

Town of Lake

Geriau vėliau, negu niekad, taigi geriau vėliau paminėti buvusią čia pirmą trijų savičių surpaizę, negu praleisti visai jos neminėjus.

Parė buvo šauniasia, šeiminkės pralenkė visas buvusias iki šiol pases. Dešros ir kopustai, sakoma, grindimis valkioja, o šeiminkės elgėsi taip, kad jeigu atpasakotum žmogus visą jų elgesį, tai paštas tikrai neleistų laikraščio išplatinti.

Ir kas dar verta pastebėti — tai kad tokią parę turėjo gerios parapijos. Musų Marijonų "Draugas" ir kai kurie kunigėliai nuolat ieško "priėmimo" prie "Naujienu". Geriau būtų, kad jie pasakytų keletą gerų pamokslų tokioms parapijoms.

Arštavo už negerą čekį

Pereitą šeštadienį didžiai dievobaimingas vietoj pilietis įėjo salianan pas vietoj lietuvių ir prašo išmainyti jam čekį. Salinininkas klausia to lietuvi, kur jis gavęs čekį. Pastarasis atsako, kad iš kontraktoriaus.

Salinininkas eina aptiekti patefonuotai bankui, idant sužinotų, ar banke yra pinigų. Aptiekoje jis patiria, kad čekis parašytas ant kokio ten banko Texas valstijoje ar kur kitur.

Salinininkas pašaukia policiją. Policininkai atvažiuoja. Musų didžiai dievobaimingas pilietis askina jau, kad čekį jis gavęs ne iš kontraktoriaus, bet iš nežinomo žmogaus. Pilietis buvo sumistas ir atiduotas kriminalio teismo išstirumui. Tai jau nebe pirmas kartas jam pasitaiko bėdos su čekiais.

Išviliojo \$2,434.

Vienas lietuvis, vyras kokių 50 metų, o kitas slavokas susipažino su tulu lenku. Susipažino, išsikalbėjo. Kalba greitai nukrypo ant temos: kaip greičiausiai padaryti pinigų? Musų lietuvis ir slavokas ėmė pasakoti lenkui įvairius budus suradimui aukso kalno. Pagalios jie pareiškė, kad jie patys budavojantys kokių ten trobėjų ar dirbtuvė, kuri busianti tikra aukso kasykla.

Lenkas klausia ir savo ausimis netiki. Tik pamislykiet: toks uždardis, toks pelnas! Sužnybė ir jį pagunda lengvai ir greitai pasidaryti pinigų. Jo nauji draugai pritarė pilnai šioms žmogaus troškimams. Taigi musų lenkas nuėjo bankan, išėmė kiek tik jame turėjo, savo pinigų, viso labo 2434 dolerių.

Nors banke jis atkalbinėta, kad neimtų pinigų ir nerizikuotų savo sunkiai sukratais centais, žmogus nepaklausė. Ir kur gi paklausys, kad jam rodytų, jogei iš pavydo atkalbinėjama jis nuo investavimo pinigų kartu su draugais.

Well, pasiėmė lenkas pinigų. Užsikisė užantyje. Visi trys apsidžiaugė ir įsėdo važiuoti link statomo trobėsio. Paskui dar pasibučiavo — išreiškimui prižad, kad ateityje gyvens kaip broliai. Ir važiuoja.

Keletą blokų pavaziavus, pasprašė nauji geradariai lenką išlipti iš automobilio ir įbėgus tabako krautuvėn nupirkti cigarečių. Lenkas įbėgo krautuvėn, paėmė pakelį cigarečių. Išėjo laukan. Dairoi: automobilis ir jo draugai jau dingę.

Lenkas grąbsti užantyje... ogi ir pinigai, visi 2434 doleriai, kartu dingę! Taip ir pasibaigė nelgas draugavimas.

Atbėgo lenkas į policijos stotį. Išrodė, kad jis iš pamišimo visą stotį apvers. Bet tai jam pinigų jau nesugrąžino. Vienok policija darbuojasi. Gal ir pa-

vyks surasti buvusius lenko "draugus". —Reporteris.

L. S. S. 4-tos kuopos susirinkimas

Ateinantį antradienį, gruodžio 20 d., Raymond Chapel svetainėje įvyks L. S. S. 4-tos kuopos susirinkimas. Visi kuopos nariai būtinai privalo atsilankyti. Metams baigiantis yra daug svarbių reikalų aptarti. Pradžią 8 val. vakare.

— V. P.

18-ta gatvė

Kas bus nedėlio, gruodžio m., 18-tą dieną

Ogi garsusis Vaičkaus teatras naujoje Apveizdos Dievo parapijos svetainėje atvaizdins "Genovaitės" gyvenimą. "Genovaitės" pastatymas Vaičkaus teatre praėjo didžiausiu pasisekimu Town of Lake, North Side, Bridgeporte ir Brighton Parke. Visur svetainės pilnintėlės žmonių, nes tokio gražaus teatro Chicagos publika buvo ištroškusi ir todėl nekurie ėjo "Genovaitės" žiūrėti net po du kartus.

Nedėlio, gruodžio 18 d., "Genovaitė" eina paskutiniu kartu Chicagos apylinkė, todėl kurie nematė dar to veikalio, visi į naują Apveizdos Dievo parapijos svetainę ant 7:30 val. vak.

— Rengėjai.

Ai, ai!

Ką jūs darytumėt, jei kas nors užliptų jums ant didžiai opaus korno? Veikiausia šauktumėt "ai, ai!" Iš šalies matydami tokią "tragediją", vienas kitas gal nusijuoktų, nes, mat, jam neskaudėtų. Kiti vėl tur būt pasakytų: "Tai išleptelis, neturi kantrybės".

Nežinau ar vietoje, bet man sunku išsilaikyti nesijuokus, kai komunistai dejuoja gailiai, kad jiems J. B. Aglinskis užmynė ant korno. Mat, "Naujienuose" numeryje 281-me, tilpo aprašymas Teatrališkos Draugystės Ruta No. 1 perstatymo — nevykusio, nevykusiai suvaizdinto — "Vėją sėji, audrą pliausi". Buvo nurodytas komunistų mekloriskas šeiminkavimas ir naudojimas tos draugystės vardo, idant pasigalvotų publikos užuojautą. Bet didžiausias skaudulis tur būt buvo tas, kad toje korespondencijoje buvo palyginta Amerikos laisvė su rusiška sovietų laisve; kad buvo duota suprasti, kaip Sovietų komisarami apsidirbtų su tokiais draugais, kurie pabandytų užsimoti šluota ant komisaro arba paleisti gniužtę piktažodžių komisaro adresu. Taigi, kaip matote, visa komunistinė meklerystė ir buvo pavadinta mekleryste, o komunistai mekleriai.

Jei aš bučiau komunistas ir jei toji komunistų praktikuojamą politiką man rodytųsi nesanti tiek daug naudos darbininkams, tai ko čia, rodosi, būtų gintis ir bažytis, kad komunistai nešeimininkaujantys T. D. R. No. 1. Aš didžiulio, aš sakčiau, kad darbininkai, matydami kas jų reikalus gina, susipranta, na ir veikia kad ir tokioje pašalpinėje draugijoje, kaip T. D. R. No. 1. Ale, džiavaž, komunistai ginasi ir šaukia "ai, ai!" tartum kas jų numylėtą korną būtų kietu padu prispaudęs.

"Vilnės" No. 289-me tulas "Rutos Narys" rašo, buk Aglinskis netyčybe sakęs. Esą, p. Aglinskis tilpusioje "Naujienuose" korespondencijoje sakė, kad lošėjai atrodė lig jie būtų buvę iš vaško padaryti ir kad jis jų kalbų negirdėjęs. Rutos Narys sako, kad Aglinskis parašė neteisybę. Jis pataria man akinius užsidėti. Žinoma, aš galėjau parašyti ir taip, kaip parašė Rutos Narys, kuris sako, kad tik pora lošėjų lošusi prašė. Žinoma,

kad jis sako netiesą: kiek geriau lošė. Martinkienė, o kiti visi klausėsi suferiaus, ką jis sakys. Lošti nebuvo kada.

Rutos Narys sako: Aglinskis rutiečius vadina mekloriskais, bet kodėl taip vadina, tai nepasako. Turiu betgi pareikšti, kad ne rutiečius mekloriskais vadina, ale komunistų mekloriską politiką ir taipgi pasakiau kodėl. Rutos Narys, matyti, nori paslėpti mano nurodymą, kas yra mekloriskai, idant nepastebėtų rutiečiai ir kartais nepakeltų revoliucijos prieš draugus, o tuomet toks komunistų likimas būtų kaip Amalgameitų unijoje lietuvių lokale, arba 36-tojeje Susivienijimo kuopoje. Aš, žinoma, prieš tai neprotestuočiau.

Rutos Narys rašo toliau: "Bet, kalbant apie meklorius, būtina Aglinskis turėtų parašyti istoriją iš savo gyvenimo". Komunistas nebūtų komunistas, jei jis iš savo korespondencijos nepadarytų kapluno (maišties). Ką gi bendro turi asmeniškai Aglinskio reikalai su kritikuojama korespondencija? Tiek to, čia, matyti, Rutos Nario gaidukų biznis. Aglinskis šį sykį tiek pasakys, kad jis komunistams veltui istorijų nerašinėja. Be to, jisai gana daug žino komunistų "istorijų", ir, reikalui esant, galima būtų jas atpasakoti.

Ir vėl Rutos Narys rašo: "Bet kokias kraugerystes prikašioja Aglinskis Rutos draugijai ir vardo gavimą iš Mask-

vos. Ši draugija susitvėrė dar 1912 metuose, kai komunistų visai dar nebuvo". Apie jokią Rutos draugystės kraugerystę mano korespondencijoje nebuvo minėta. Dar sykį pakartojū, kad nuo pradžios iki galo buvo rašyta joje apie komunistų meklerystę, o ne apie draugiją. Draugija, jei ji norėtų, galėtų lengvai su tais mekloriskais apsidirbti.

Tiesa, buvo minėta apie numerio 1 patentą, kad jis tapęs raudonas, lyg iš Maskvos parvežtas. Numerio, žinoma, nereikia vežti iš Maskvos, jį galima komunistiškai nudažyti ir ant vietos.

Rutos Narys, beje, sako, kad kalbama draugija esanti pašalpinė, o ne politinė. Ji neklausanti nei socialistų, nei komunistų. Taip ir turėtų būti. Bet to nėra, kadangi čia komunistai šeiminkauja ir savo diktaturą pavartoja, idant ramūs nariai tarnautų komunistams arba tylėtų.

Iš jo rašto matyti, kad Rutos Narys naudoja draugiją tam, kad pašiepus komunistinę žalingą darbininkams politiką. Del to aišku, kodėl komunistai taip atkakliai skverbiasi ir į Susivienijimą Lietuvių Amerikoje ir į kitas organizacijas. Mat, kai užsivelka organizacijos kailinukus, jie turi progos sakyti, kad kailinukai ne komunistiški, o kituose atsitikimuose vėl visą bėdą kailinukams gali sumesti.

— J. B. Aglinskis.

Susirinkimas

L. K. Vytauto Benas laikė mėnesinį susirinkimą. Pirmininkas, A. Rupšis, atidaręs susirinkimą, paprašė susirinkusių ramiai užsilaikyti. Protokolą raš. J. Keturakis perskaitė protokolą iš pereinamo susirinkimo. Protokolas vienbalsiai priimtas. Taipgi buvo duota pakvietimas iš Cicero (per J. Balaką) del koncerto rengimo su L. K. Vytauto Benu gavėnios laiku. Pakvietimas priimtas.

Toliaus buvo renkama valdyba ateinantiems 1928 metams. Dirigentu liko išrinktas J. Balaciuck, pagalbininku J. Keturakis, pirmininku Juozas Balakas, pagalb. I. Barchius, protokolų raštininku L. Jasevičia, finansų raštininku J. Phillips, kasieriumi I. Barchius, kasos globėjais W. Yablonskis ir Z. Noreiko, maršalka K. Janušauskis, korespondentu A. Stanevičius, pagalb. L. Jasevičia, notoms padalinti I. Barchius, notoms atimti A. Stanevičius, knygoms patikrinti Ben. Stanevičius ir Juozas Balakas.

— Beno Korespondentas.

Rusiškos ir Turkiškos Vanos

12th STREET

Tel. Kedzie 8902

3514-16 Roosevelt Rd.
arti St. Louis Ave.
CHICAGO, ILL.

GINTARAI IŠ LIETUVOS

Gražiausios ir geriausios Kalėdom del ponių ir panelių dovanos yra gintaro karoliai, brastetai, spilkutės, auskarai ir daugybė kitokių gražių dalykelių.

Del vyrų turime dailių cigarams ir cigaretams cigarnyčių gryno gintaro, ką tik iš Lietuvos atvežtų.

Taipgi gardžių Birutės saldinių, atgabentų iš Lietuvos.

Istoriškų daiktų mylėtojams turime naujų Lietuvos pinigų kompletus, varinių ir sidabrinių, ir pirmojo Lietuvos Prezidento A. Smetonos medalių. Krautuvė iki Kalėdų atdara iki 10 val. vakaro.

V. M. STULPINAS

3255 So. Halsted Street,
Tel. Victory 6122

Chicago, Ill.

VAIČKAUS TEATRAS

Nedėlio, Gruodžio 18 d., ant 18 gt., Genovaitė

Naujoje Apveizdos Dievo par. svetainėje stato pagarsėjusią "Genovaitę", kurios pastatymas 4-se Chicagos lietuvių kolonijose praėjo milžinišku pasisekimu. Vaidinime dalyvauja: P. Tėdžiulytė, P. Kairytė, J. Vaičkus, B. Vaitiekūnas, J. Sankunas, K. Budrys, J. Kareiva ir kiti. Vaidinime dalyvauja virš 30 geriausių artistų. Pradžią 7:30 val. vakare.

AR ŽINAI, KAD JAU BILIUS PASIRAŠYTAS GERB. MAJORO THOMPSONO SURENGIMUI PASAULIO VYSTAVOS 100 METŲ SUKAKTUVIŲ MIESTO CHICAGOS, KURI ĮVYKS 1933 M. YRA TIK 5 METAI LAIKO

Nemieguok, atsibusk ir pagalvok ką toji vystava reiškia mums chicagiečiams. Mums reiškia milijonų milijonus dolerių padaryti pelno perkant Chicagoj ir aplinkinėje nuosavybės (Real Estate) ir turime pirkti kuodaugiausiai galint, nes per sekančius 5 metus nuosavybės kils aukštyn taip smarkiai, kad mes kiekvieną metų dubeltavosime savo įdėtus pinigus, kurie tik rizikosime ir pirsime, o kurie pramieguosime, tie galėsime.

CHICAGA YRA STEBĖTINAS MIESTAS PASAULYJ

Su 10 milijonų gyventojų pranašaujama trumpoj ateityj; tada paliks didžiausis miestas pasaulyj, ir tada Chicagos rubežiai atsidurs iki Waukegan į žiemus, Aurora ir Joliet į pietvakarius ir Gary, Indiana į pietus. Tasyk šitas Spring Forest pasilik viduryj miesto Chicagos, o tie visi Forest Proserves pasidarys dideliausi miesto parkai apie Willow Springs.

NEGIRDĖTAS PIGUMAS IR IŠPARDAVIMAS LOTŲ

Šiandien ir Rytoj, Subatoj ir Nedėlio, Gruodžio 17 ir 18 d., 1927

Naujoji lietuvių kolonijoj Spring Forest, pirmiau vadintas Willow Springs, dabar yra geriausia proga pirkti šitokius didelius lotus 1/4 ir 1/2 akro žemės. Su dideliu mišku ant aukštų kalnų, su ravais ir šaltiniais, bėgančiais minerališko vandens. Tikrai yra skirtina ir nepaprasta vieta gamtos surėdyta, gyvas ir tyras oras ilgam gyvenimui, taip kaip Lietuvoj ir čion pat arti, bet nuošaliai nuo visų dirbtuvių dumų ir smarvės.

Daržovams lotų kainos \$300
\$100 įmokėti, likusius \$10 į mėnesį

1/4 ir 1/2 akro dydžio lotai su dideliu mišku ant aukštų kalnų, kainos \$650

\$150 įmokėt, likusius po \$15 į mėnesį

Atmesk viską, atvažiuok

Pamatit, o persitikrinsi ir rasi ten jau keletą šimtų lietuvių šeimynų laimingai gyvenant po lapotais medžiais miško, turi didžiausius daržus, prisiauginę visokių savo daržovių, vištų, sviesto, kiaušinių ir visokių fruktų, kurių jiems pirk nereikia.

Kainos ant visų lotų nuo kovo (March) 1 d., 1928, bus pakeltos 30 nuošimčių brangiau. Tokiu budu neatidėliok diena nuo dienos, bet veik šiandien. Jeigu negali arba neparanku tamistai pačiam nuvažiuot pamatyti šitą puikią naują lietuvių koloniją, tai iškirpk ir pasiųsk mums žemiaus matomą kuponą su savo vardu ir antrašu, o mes atsiųsim tamstoms automobilių, kuris pavažinė, aprodys ir suteiks visas informacijas be jokių kaštų ir abligacijų iš tamstų pusės.

S.P. KAZWELL & CO.

CHICAGOS OFISAS

SUBDIVIZINO OFISAS

6312 So. Western Ave. Archer Av. & Spring St.

Phone Prospect 2102

P. O. Willow Springs, Ill.

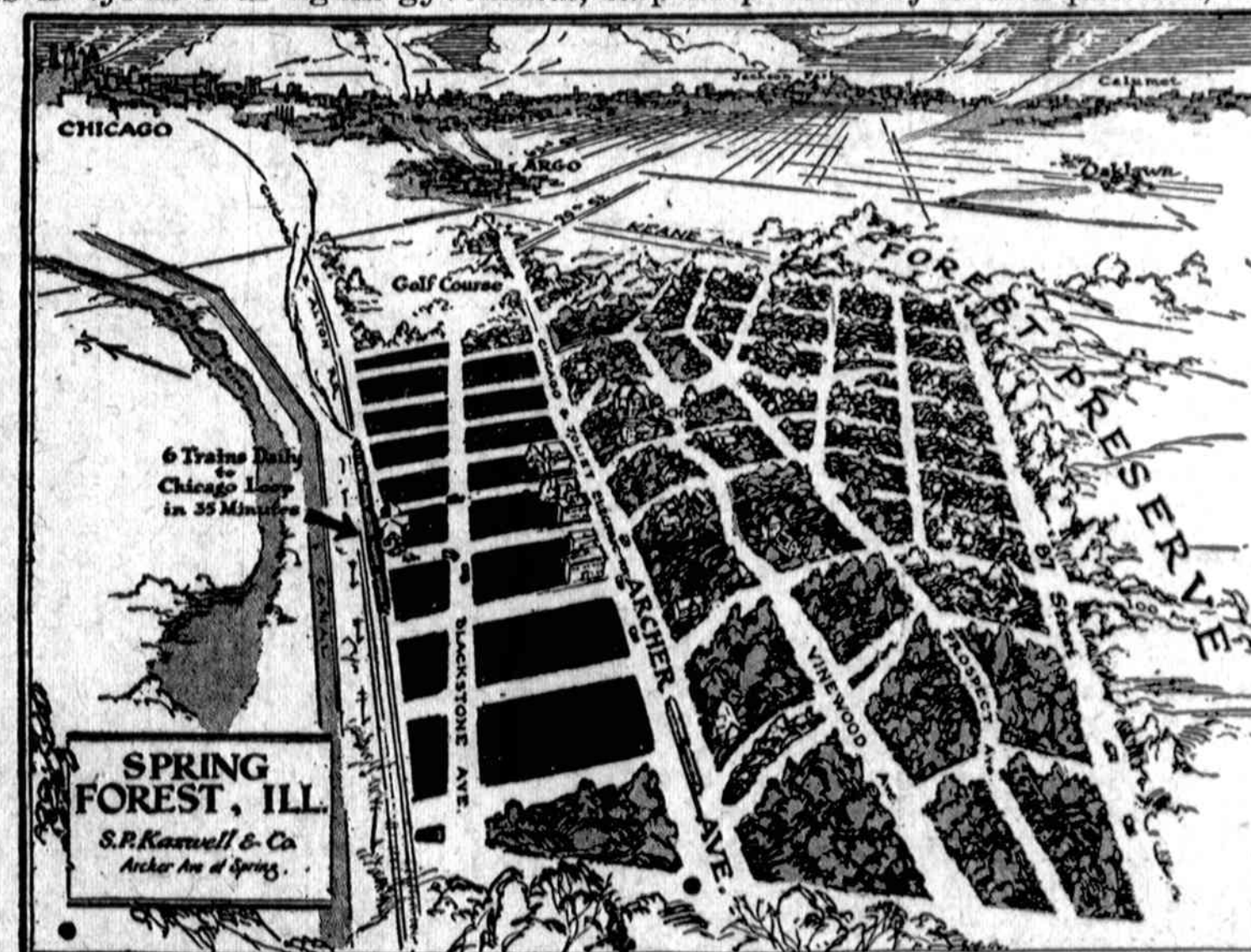
S. P. KAZWELL & CO.
6312 So. Western Ave.
Chicago, Ill.

Meldžiu prisijust automobilių del nuvažiavimo pamatyti naują lietuvių koloniją, Spring Forest, be jokių iškaščių ir abligacijų iš mono pusės.

Pavardė

Antrašas

Če paminėk kurią dieną ir vaalndą gali važiuot

Tarp Chicagos Lietuvių

Roseland

Golden Star basketbolo jauktas—Golden Star Crown—lošia šiandien, gruodžio 17 dieną, basketbolo lošį su Mussinee jauktu iš Northsides. Įžanga 25 centai įpatai. Vieta Strumilo svetainėje.

Kaip pastebėjote, Roselando lietuvų basketbolininkų jauktas vadinamas Golden Star Crown. Kodėl? Štai kodėl: lietuvų jaunūmenės jauktas išlošė jau 11 lošių paeiliui. Tai gi pilnai užsitarnavo karūną.

Paskutinis Golden Stars'ų laimėjimas buvo ketvirtadienį, gruodžio 15 dieną, kai jie laimėjo lošį iš Lazzary. Šiame lošyje lietuviai padarė 24 mazgus, o Lazzary tik 9.

Golden Star Crown'ų laimėjimai ir lošių smagumas sutraukia daug publikos į Strumilo svetainę pasižiūrėti lošimo. Bet ir yra ko pasižiūrėti! Tai gi visi, kas galite, bukite ir šiandien Strumilo svetainėje pasižiūrėti lošio.

— N.

Konferencija

A.L.T.S. 4 apskrčio kuopų konferencija įvyks pirmadienio vakare.

Sandaros 4-to apskrčio kuopų delegatų konferencija įvyks pirmadienio vakare, gruodžio 19 d., Raymond Chapel svetainėje.

Sis susirinkimas bus svarbus daugeliu žvilgsnių. Per apskritį jau yra daug gerų sumanyimų pradėti, bet vienai valdybai persunkti viską įvykinti.

Mums, chicagos sandariečiams, reikėtų biskį subrūsti. Žiūrėkime, Lietuvių Politinis Iždas reikalauja plačios paramos. Jis teikė ir teikia mūsų draugams, valst. liaudininkams, paramą. Kita, tai turime rengtis prie 10 metų Lietuvos nepriklausomybės apvaikščiavimo.

Todel gerb kuopų delegatai, valdybos ir komisijos, visi pasistenkite iki vienam atvykti paskirtu laiku lygiai 8 val.

—Sandarietis.

PRANESIMAI

PASIPIRKI "Naujienas" pavieniais numeriais galite gauti pas mūsų naują agentą Karolį Obiedūną, 4602 S. Rockwell St., Brighton Park.

Sekmadienį, Gruodžio 18 d. kaip 8 val. vak. Raymond Chapel, 816 West 31 St. įvyks svarbus programos, būtent: prakalbos ir gera muzika.

Prakalbos tema: "Ka reikią sekti Kristų", prasmė to žodžio ir ka reikią asmeniui kuris seka Kristų. Nuo širdies kviečiame visus atsilankyti kam tik laikas pavelsina. Įžanga val. tui. Komitetas.

A + A

JUOZAPAS PERUTIS Persikyrė su šiuo pasauliu gruodžio 14 dieną, 11:45 valandą iš ryto, 1927 m., sulaukęs apie 47 metų amžiaus, gimęs Lietuvoje, Telsių apskrityje, Tvero miestelio. Priklausė prie 3 draugijų: Bridgeport Lietuvių Politikos ir Pašėpos Klubo, Lietuvos Laisvės Klubo ir Darbininkų Sąjungos Klubo, paliko dideliame nuolūdimu dukterį Julijoną ir žentą Antaną Kasentinavičių ir sūnų Edwardą, sėreri Marjona ir švogerį Rekus ir taipgi švogerį Ursulę ir Povilą Markunus. Kunas pašarvotas, randasi 827 W. 33rd Place.

Laidotuvis įvyks Penedelėje, Gruodžio 19 dieną, 8 val. iš ryto iš namų į Sv. Jurgio parapijos bažnyčią, kurioje atsisbus gedulingos pamaldos už vėlio nio siela, o iš ten bus nulydėtas į Sv. Kaimiero kapines. Visi A. Juozapo Perutis gimines, draugai ir pažįstami, esat nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuviuose ir suteikti jam paskutinįjį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuolūde liekame, Duktė, Sūnus ir Visi Gimines. Laidotuvis patarnauja graborius A. Masalskis, Telefonas Boulevard 4139.

Joniškėlių Lablarybės ir Kultūros Klubo priėmėtinis susirinkimas atsisbus gruodžio 18 d., 1927 m., 2 val. po pietų, ateinantį sekmadienį, J. J. Ežerskio svet., 4600 So. Paulina St. Visi nariai malonėkit atsilankyti ant sekancio susirinkimo, nes bus naujos valdybos rinkimai ateinančiam metui ir darbininkus turės išrinkti del baliaus, kuris įvyks per Naujus Metus. Rašt. L. Yonkus.

Lietuvių Pilielių Brolybės Klubo Amerikoj priėmėtinis susirinkimas įvyks nedėlioį, gruodžio 18 d., 12 val. svet., 1 val. po pietų. Malonėkit pributi laiku visi, nes turim svarbių reikalų apkalbėti ir bus renkama nauja valdyba 1928 metams. A. Zalangnas, prot. rašt.

Liet. Taut. Draugystė Vienybė laikys metinį susirinkimą paprastoj svetainėje, M. Meldado, gruodžio 17 d., 7:30 val. vak. Visi nariai teiksitis būtinai atsilankyti, šiame susirinkime bus renkama nauja valdyba, sekantiems metams, taipgi bus galutinis apsarvatis rengiamo apvaikščiavimo draugystės 20 metų sukaktuvių, kuris atsisbus 8 diena sausio, 1928 m., M. Meldado svet., 4422 W. 23 Pl. Dr-stė Vienybė.

Liet. Teatr. Dr-jos Sv. Martino priėmėtinis susirinkimas įvyks subatolį, gruodžio 17 diena, 1927 m., 7:00 val. vak. Sv. Jurgio parapijos svet., 32 Pl. ir Auburn Ave. Nariai visi malonėkite laiku pributi, nes yra vienas naujas ir svarbus klausimas aptarti, taipgi bus rinkimas valdybos sekantiems metams ir daug kitų reikalų. P. K. rašt.

L. G. D. L. K. Vytauto ant Bridgeporte įvyks priėmėtinis susirinkimas nedėlioį, gruodžio 18 d., 12 val. diena, 1927 m. Chicago svet., 3133 So. Halsted St. kaip 12 val. dienos. Jūsų buvimas būtinai reikalingas, nes bus rinkimas valdybos 1928 metams ir šiaip daug kitokių reikalų apsarvatsymui. K. Urmezis, nut. rašt.

— N.

Vyskupo Valančauskio Pašėpos Draugija laikys savo priėmėtinį susirinkimą, gruodžio 18 d., 1927 m., Chicago svet., 3133 So. Halsted St. kaip 12 val. dienos. Jūsų buvimas būtinai reikalingas, nes bus rinkimas valdybos 1928 metams ir šiaip daug kitokių reikalų apsarvatsymui. K. Urmezis, nut. rašt.

Graboriai
Phone Boulevard 4139
A. MASALSKIS

Mūsų patarnavimas laidotuvėse ir kokiame reikale, visuomet esti sanžiningas ir nebrangus, todėl kad neturime išlaidų užlaikymui skyrių.

3307 Auburn Ave.
CHICAGO, ILL.

S. D. LACHAVICZ

Lietuvis Graborius ir Balzamuotojas
2314 W 23rd Pl.
Chicago, Ill.

Patarnauja laidotuvėse kuopigaliausi. Reikale medžiui atsišaukti, o mano darbu būsite užgėdinti.

Roosevelt 2515-2516

Simpatiškas — Mandagus — Geresnis ir Pigesnis Už Kitų Patarnavimas.

J. F. Eudeikis Komp.
PAGRABŲ VEDEJAI
Didysis Ofisas:
4605-07 So. Hermitage Ave.
Tel. Yards 1741 ir 4040

SKYRIUS
4447 So. Fairfield Avenue
Tel. Skyrius 0727
1410 So. 49 Ct., Cicero
Tel. Cicero 3794 ir 8094
SKYRIUS
3201 Auburn Ave., Tel. Blvd. 3201

Lietuviai Advokatai

K. GUGIS
ADVOKATAS
Miesto Ofisas
127 N. Dearborn St., Room 1111
Telefonas Central 4411
Valandos: nuo 9 ryto iki 4 po pietų
Gyvenimo vieta
3323 South Halsted St.
Tel. Boulevard 1310
Val.: Nuo 6 iki 8 val. kiekvieną vakarą, išskyrus ketvergą.
Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto.

JOSEPH J. GRISH
(Juozas J. Grišius)
ADVOKATAS
4631 So. Ashland Ave. (2 lubos)
Telef. Boulevard 2800
Namų Telefonas Republic 9723

John Kuchinskas ir Balys F. Mastauskas
Lietuviai Advokatai
2221 W. 22nd St.
Arti Leavitt St.
Telefonas Canal 2552
Valandos: 9 ryto iki 8 vakare. Seredoj ir Pėnyčioj nuo 9 iki 6. Nedėlioį nuo 11 ryto iki 1 v. p.

Lietuviai Advokatai

K. JURGELIONIS
ADVOKATAS
Miesto Ofisas
190 North State St., Room 1012
Phone Dearborn 2734
Valandos nuo 9:30 iki 2:30 val.
Bridgeporto Ofisas
3335 So. Halsted St.
Po pietų nuo 3:30 iki 8:00 val. vak.
Nedėliomis nuo 10 ryto iki 12
Tel. Yards 0141
Bylos visuose teismuose. — Absrakčiai. — Ingaliuojimai. — Paskola pinigų 1 ir 2 morgiai.

JOHN B. BORDEN
(John Bagdžūnas Borden)
LIETUVIŠ AVOKATAS
112 West Adams St. Room 1217
Telephone Randolph 6727
Vakara 2151 W. 22nd St. nuo 7—9
Telephone Roosevelt 9090
Namų Telefonas Republic 9600

A. A. SLAKIS
ADVOKATAS
Ofisas vidurmiestyj:
Room 1726
CHICAGO TEMPLE BLDG.
77 West Washington Street
Cor. Washington and Clark Sts.
Ofiso Tel. Central 2978
Namų Tel.: Hyde Park 3895

J. P. WAITCHES
LIETUVIŠ AVOKATAS
10756 South Michigan Avenue
Tel. Pullman 5950
Specialistas Abstraktų Vėdėjas visų teisų
Namų Telefonas Pullman 6377

A. A. OLIS
ADVOKATAS
11 S. La Salle St., Room 2001,
Tel. Randolph 1034. — Val. nuo 9—6
Vakara 3241 South Halsted St.
Tel. Yards 0062
7—9 val. vak. apart Panedėlio ir Pėnyčio.

Akių Gydytojai

Pastaba: Mano ofisas dabar randasi naujoį vietoį

DR. VAITUSH
OPTOMETRISTAS

LIETUVIŠ AKIŲ SPECIALISTAS
Palengvins akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svaigimo, akių apėtimio, nervutumo, skaudama akių karštį, atitauso kreivias akis, naujas kataraktas, atitauso trumparegystę ir toliaregystę. Prirengia teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodančia mažiausias klaidas. Specialis atyda akreipiama į mokyklos vaikus. Valandos nuo 10 iki 8 val. Nedėlioį 10 iki 1 val. p. p.
4712 South Ashland Avenue
Phone Boulevard 7589

Jei abejojai apie savo akis, eik pas
Dr. A. R. BLUMENTHAL
OPTOMETRIST

Phone Boulevard 6487
4649 South Ashland Avenue
ir 805 East 47th Street
Phone Kenwood 1752
Praktikuoją 20 metų

Tel. Victory 6279
DR. G. SERNER
Lietuvis Akių Specialistas

3265 So. Halsted St.
Valandos: nuo 1 iki 8 vakare, Nedėlioį nuo 10 iki 1.

Lietuvės Akušerės

A. VIDIKAS-LULEVICH
AKUŠERKA
3101 South Halsted Street
Kampus 31-mos gatvės
Phone Victory 1115

Baigusi akušerijos kolegiją; ilgai praktikuoti Pensilvanijos ligonbučiuose. Sąžiningai patarnauja, visokiose ligose prieš gimdymą, laike gimdymą ir po gimdymo. Už dyka patarnau, dar ir kitokiuose reikaluose moterims ir mergioms, kreipkitės, o rasite pagėbą.
Valandos nuo 8 ryto iki 2 v. po pietų, nuo 6 iki 9 val. vakare.

Lietuvės Akušerės

Phone Victory 4952
MRS. A. JARUSH-KAUSHILLAS
AKUŠERKA
3252 South Halsted Street

Viršui Universal State Bank
Moterys ir merginos kreipkitės su reikalais nuo 12 iki 8 vakaro. Kitu laiku pagal sutartį.

Lietuviai Doktorai

Phone Canal 6222
DR. S. BIEŽIS
Gydytojas ir Chirurgas
2201 West 22nd Street
(Cor. Leavitt St.)
Val.: 1—3 ir 7—8; Ned. 10—12 ryto
Rezidencija 6640 S. Maplewood Ave.
Tel. Republic 7668
CHICAGO, ILL.

DR. A. J. KARALIUS
Gydytojas ir Chirurgas
3303 South Morgan Street
Tel. Boulevard 2160
Nuo 9 iki 12 val. dienos ir nuo 6 iki 9 valandai vakare

A. L. DAVIDONIS, M. D.
4910 So. Michigan Ave.
Tel. Kenwood 6107
Valandos: nuo 9 iki 11 val. ryte; nuo 6 iki 8 val. vakare
apart šventadienio ir ketvirtadienio

Ofiso ir Res. Tel. Boulevard 5913
DR. A. J. BERTASH
3464 South Halsted Street
Ofiso valandos nuo 1 iki 3 po pietų, ir nuo 6 iki 8 val. vakare.
Res. 3201 South Wallace Street
Telephone Republic 0083

Dr. V. B. Milaszewicz
Dentistas
2539 West 63rd Street
Valandos nuo 9 iš ryto iki 8 vakare
Cor. Rockwell St.
CHICAGO, ILL.

A. MONTVID, M. D.
1579 Milwaukee Avenue, Room 209
Kampus North Ave. ir Robey St.
Valandos: 1 iki 3 po pietų, 6 iki 8 vak.
Tel. Brunswick 4983
Namų telefonas Brunswick 0597
Ultravioletinė šviesa ir diathermia

A. K. Rutkauskas, M. D.
4442 South Western Avenue
Tel. Lafayette 4146
Valandos: nuo 9 iki 11 v. ryto
nuo 6 iki 9 val. vak.

DR. M. T. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4601 South Ashland Avenue
6668 Boulevard 7820
Res., 6641 South Albany Avenue
Tel. Prospect 1930
Valandos 2-4, 6-8. Nedėlioį 10-12 d.

Telephone Hemlock 0066
DR. B. J. ROTH
LIETUVIŠ DENTISTAS
X-Ray Laboratorija
7054 S. Western Ave.
Ofiso Valandos: 9:00 A. M. iki 12:00
1:00 iki 5:00 P. M. 6:00 iki 8:30 P. M.
CHICAGO

Off. & res. Yards 3557
DR. JONAS MOCKUS
Dentistas
3401 So. Halsted Street
CHICAGO, ILL.
Valandos: nuo 9 ryto iki 9 vakaro.
Nedėlioms nuo 11 iki 1 po pietų

Res. 6600 South Artesian Avenue
Phone Prospect 6659
Ofiso Phone Canal 0257
DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 South Halsted Street
Chicago, Ill

Office Boulevard 7042
DR. C. Z. VEZELIS
LIETUVIŠ DENTISTAS
4645 South Ashland Avenue
Ant Zaleskio Aptikos
CHICAGO, ILL.

DR. MARGERIS
3421 South Halsted Street
Tel. Boulevard 8483
Nuo 12 iki 3 po pietų, Nuo 6:30 iki 8:30 v. vak. Sekmadieniais nuo 10—12

Telefonas Boulevard 1939
DR. S. A. BRENZA
Ofiso Valandos:
9 iki 12, 1 iki 3 diena ir 6:30 iki 9:30 v.
4608 South Ashland Avenue
Netoli 46th St. Chicago, Ill.

Ivairūs Gydytojai
Telephone Yards 0994
DR. MAURICE KAHN
4631 South Ashland Avenue
Ofiso valandos:
Nuo 10 iki 12 diena, 2 iki 3 po pietų,
7 iki 9 vak. Nedėlioį nuo 10 iki 12 diena
Res. Telephone Plaza 3200

Ivairūs Gydytojai

DR. HERZMAN
— IŠ RUSIJOS —
Gerai lietuviams žinomas per 25 m. kaip patyręs gydytojas, chirurgas ir akušeris.

Gydo staigias ir chroniškas ligas vyrų, moterų ir vaikų pagal naujausius metodus X-Ray ir kitokius elektrinius prietaisus.
Ofisas ir Laboratorija:
1025 W. 18th St. netoli Morgan St.
Valandos: 12 iki 2 ir 6 iki 8 P. M.
Tel. Dieng: Canal 3110
Naktį So. Shore 2238, Boulevard 6488

Ofiso Tel. Victory 6893
Rez. Tel. Drexel 9191
DR. A. A. ROTH
Rusas Gydytojas ir Chirurgas
Specialistas Moteriškų, Vyriškų, Vaikų ir visų chroniškių ligų.
Ofisas: 3102 So. Halsted St., Chicago
Arti 81st Street
Valandos: 1—3 po piet., 7—8 vakare.
Nedėliomis ir šventad. 10—12 diena.

Phone Armitage 2822
DR. W. F. KALISZ
1145 Milwaukee Avenue
Valandos: 12 iki 2 ir 6 iki 8 P. M.
Seredos vakare uždaryta
Nedėlioį pagal sutartį

GYDO

Kraujo, odos, chroniškas
slaptas ligas vyrų ir moterų
senas žaizdas, ligas rectal

DR. J. W. BEAUDETTE
VIRŠUI ASHLAND STATE BANKO
1800 So. Ashland Ave.
Valandos:
Nuo 2 iki 4:30 ir nuo 7 iki 10.
Nedėlioį nuo 2:30 iki 4:30 v. po pietų
TELEFONAS CANAL 0464

DR. CHARLES SEGAL
Praktikuoją 20 metų
Ofisas
4729 South Ashland Avenue, 2 lubos
Chicago, Illinois.
Specialistas džiovos
Moteriškų, Vyriškų ir Vaikų ligų
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryte, nuo 2 iki 4 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 vakaro, Nedėlioį nuo 10 iki 12 v. diena.
Phone Midway 2880

DR. J. J. KOWARSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2403 W. 63rd St., Suite 3
Prospect 1028
Res. 2359 S. Leavitt St., Canal 2330
Ofiso valandos 2 iki 4, 7 iki 9
Nedėlioį pagal sutartį

DR. M. J. SHERMAN
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 S. Loomis Street
kampus 18th St. ir Blue Island Ave.
Val. 2—4 po piet. ir 7—9 val. vakare.
Telefonas Canal 1912
Naktimis Tel. Fairfax 6353

CLASSIFIED ADS.

EDUCATIONAL Mokyklos
AGLYS
DRESSMAKING SCHOOL
Mes išmokinsime jus Designing, kirpimo ir siuvimo į trumpą laiką ir pigiai. Mokiname dienomis ir vakarais.
7911 So. Halsted St.
Phone Vincennes 3932

Siuomi pranešu Chicagos Lietuvių šviesuomenę, jog aš atidariau

MUZIKA MOKYKLĄ
1118 N. Hoyne Ave.
NORTH SIDEJ
Visą dieną
Utarninkais, Seredomis, Ketvergais ir Pėnyčiomis
Tel. Armitage 0908
SOUTH SAIDEJ
4502 S. Honore St.
Panedėliais ir Subatomis
Tel. Lafayette 5287
Mykolas Petruševičius

GREITAI IR PIGIAI
ISMOKINAME ANGLU KALBOS gramatikos, sintaksės, aritmetikos, knygvedystės, stenografijos, ir kitų mokslo šakų. Mūsų mokyklos nauja sistema tebebūna greitai užbaigiamą pradinį mokslą į devynis mėnesius; aukštesnį mokslą į vienus metus. Amerikos Lietuvių Mokykloje jau tūkstančiai lietuvių įėjo mokslo. Atokite įsirašyti šiandien ir jums padėsime įsigyti abėklą mokslo. Savo buvį žymiai pagerinsite, kai busite abėklai ir visose mokslo šakose apsišvietę.

Amerikos Lietuvių Mokykla
J. P. Olekas, Mokytojas
3106 So. Halsted St., Chicago, Ill.

CLASSIFIED ADS.

Educational Mokyklos

AR JUS NORITE
didėsnį užmokesnį, gerėnias darbo sąlygas? Leiskite mums jums pagelbėti, išmokindami jus Auto-Electric Mechanikos pamokas ant kostumerių karų duos jums galę greičiau ir geriaus išmokti to amato ir greitai laiku gauti gerą darbą su geru mokesčiu. Darbą surandame \$20.00 ir \$40 mokame besimokinant. Irgi mokina mes važiuoti. Instrukcijos \$15.00 ir daugiau.
SCHOOL
1507 W. Madison Street
FEDERAL AUTO ENGINEERING

Miscellaneous Ivaigė

RUBIN BROS.
NAMŲ STATYTOJAI
4155 Archer Ave.
Tel. Lafayette 8705—8706
Chicago

PERKAME

Lietuvos Paskolos Bonus
Mokame
Augščiausias kainas
Del informacijų kreipkitės
asmeniškai ar laiškais.

NAUJIENOS
1739 So. Halsted St.
Chicago, Ill.

LIETUVIAI, kam jums šalti šių žiemą. Kuomet tik biskį imokėjus mes atvešime į jums namų apšildymą, kitus išmokėsime mažais mėnesiniais išmokėjimais. Apskaičiuojame ir planai dykai. Mes taipgi turime didėlį pasirūkinimą plumbingo reikmenų. Atidara vakarais iki 7 val. Nedėlioį, iki 1 po pietų. **ABBOTT PLUMBING and HEATING SUPPLY CO.**, 5201 W. Grand Ave., Berkshire 1321.

PLUMBINGO materijos visokios rūšies, naujas ir vartotas, pigiai, toileto outfitas \$10, 1753 N. Cicero Ave. Berkshire 4772.

Bridgeport Painting & Hardware Co.
Malevojam ir popieruojam. Užlaikome maleva, popierą, stiklus ir t. t.
3149 So. Halsted St.
Phone Victory 7261
J. S. RAMANČIONIS, Sav.

STOGŲ dengimui materijos, raudonas ir žalias, slate dengias, vyvins ir cementas, \$2 roleiui, balta malaiava, \$1.75 galonui. 2553 W. Madison St. Tel. Seeley 6065.

PATENTAI, COPYRIGHTED IR VAIZBOS ŽENKLAI
FRANK J. SCHRAEDER, Jr.
Patentų advokatas naujoį vietoį
32 W. Randolph St.
Kambarys 1214. Tel. Franklin 3900.
Valandos nuo 10 ryto iki 5 po pietų.
Vakara 1909. Ofisai Washingtono ir svarbesiose kituose šalyse

PLUMBINGAS ir namų apšildymas. Nereik nieko imokėti, 2 metams išmokėjimui, įvedimas ekspertų Ridge Plumbing Co. Tel. Beverly 9384 arba Triangle 7088, 9931 So. Wood St. Atsinešk šį skelbimą su savim.

GROTAI del visų garų ir vandeniu šildomų boilerių, furnas ir gasinių pečių ir taisydas jų. American Stove Repair Works, 3110 Wentworth Ave. Phone Victory 9634.

ELECTRIC KONTRAKTORIUS
Seniausias iš lietuvių, kur douda užgėdindama. Įvedam elektros dratus, motorus, taisydam elektros reikmenius, fiksuojam ir t. t.
W. P. Stephan Electric Co. (not inc.)
2522 So. Halsted St., Chicago.
Phone Victory 7452

ONA PETROŠIENĖ, 619 W. 18th St., kampus String St. 2 lubos. Siuvu visokos rūšies moteriškas dreses kuopigaliausi.

ETRA! EXTRA! Atidarome grosernė ir užprašome visus draugus ir pažįstamus atsilankyti. John Sereik, 3828 Lowe Ave.

Financial Finansai-Paskolos
Ar jums reikia pinigų šventėms
KUOMET JUMS REIKIA PINIGŲ
Atsišaukt pas:
Eighteenth Bond & Mortgage Organization
1618 W. 18th St.
I. F. DANKOWSKI, Prez.
C. J. DANKOWSKI, Sekr. Ižd.
Pirmi, antri ir treči morgiai
Tel. Canal 1875
i visus departamentus
Tigliausias kainos. Greitis patarnavimas.

DR. C. C. SINGLEY
20 W. Jackson Blv.,
netoli State St.
Kambariai 1012, 1015, 1016.
Inakt elevatorį
CHICAGO, ILLINOIS
Ofiso valandos: nuo 10 ryto iki 1 po pietų, nuo 5 iki 7:30 vakare, Nedėlioį nuo 10 ryto iki 1 po pietų.

(Continued on page 8)

Emile Zola

(Sukakus 25 metams po jo mirties).

Jei mums reikėtų trumpai nusakyti XIX amžiaus pobūdį, mes negalėtumėm kitaip jį pavadinti, kaip amžiumi, griaušančiu visokį romantizmą ir iliuzijas. Ir tas jo griaušanas darbas: jo visomis kryptimis — pradedant nuo gamtos bei sociologijos mokslų ir baigiant literatūra.

XIX amžiaus vidury išskyla du vyrų, kurių vardai visuomet yra jungiami su to amžiaus pabaigos literatūrinio sąjūdžio, ypač su naturalizmo tėvu — Zolos — kuryba. Tai Darvinas ir Marksas. Mes priminėme tuodu proto milžiną tik todėl, kad kalbėti apie Zolą, reikščiau daugiau ar mažiau kalbėti ir apie darvinizmą ir apie marksizmą. Ne čia vieta ir uždavinys plačiau nagrinėti tas gamtos ir socialių mokslų teorijas, bet skaitytojas, sklaidydamas Zolos veikalų puslapius arba žvelgdamas į jo kurybos pobūdį, visuomet turi atminti, kad „Rugon-Makary“ autorius savo dvasia ir kurybos šaknimis yra jauges ne tik garsiojo anglų gamtininko, bet dar daugiau viso pasaulio darbininkų džiūgio teoretiko mokslan.

Emil Zola, — kurį, sukakus 25 metams nuo jo mirties, šiemet visas literatūros pasaulis žada minėti, — gimė 1840 metais Paryžiuje. Jo tėvas buvo italas, motina prancūzė. Kai vaiku sukako 7 metai, mirė tėvas, ir šeima pateko skurdan. Ji buvo priversta apleisti Paryžių ir persikelti pietų Prancūzijos miestą Eksam. Čia ir praslinko Zolos jaunystės bei moksleivio dienos. Tačiau šeimos medžiaginė būsena ne kiek negerėjo, ir vieną 1858 m. spalio mėn. dieną mės matom 18 metų Emilį atvykusį į Paryžių, norintį iškilti gyvenimo paviršium. Tėvo draugo, advokato Labo dėka, jaunas Zola patenka į sv. Ludviko licejų, bet mokslas jam čia nesiseka, ir po kiek laiko jis atsiduria gatvėje bei diplomu ir be pinigų. Pasakojama, kad didysis romanistas baigiamuosius licejaus kvotinius išlaikęs nuliui. Tačiau Zola nenusimena. Jis tvirtai pasisada darbu ir talentu rasti kelią į visuomenės viršūnes, ir, pastebėtinai, kad tokiomis pat pastangomis pasizymi ir daugumas jo romanų veikėjų, kurie veržiasi iš apačios, iš visuomenės padugnių į viršų, į turtą, į garbę ir valdžią.

Apleidęs licejų, Zola gauna menką, su 60 frankų alga mėsnesiu, tarnybą. Tų pinigų ne užtenka reikalingiausiems šeimoms reikmenims ir busimą rašytoją ima slėgti sunkus vargas. Tik 1862 m. jo busena truputį pagerėja — jis gauna labiau aprūpintą tarnybą žymioj Gasetto knygų leidykloj, kur susipažįsta su literatūrinio darbu ir geresniais to meto rašytojais. Tuo laiku jis taip pat išspaudino ir keletą pirmųjų savo kūrinių, kurie tačiau niekuo nepasizymi. Tik 1865 m. gale Zolai pasiseka įsiterpti žurnalo „Evenement“ skiltyje, ir nuo to laiko jau jis ima kilti.

Žurnalo redakcija greit įvertino pradedančio rašytojo talentą ir pasakojama, kad Zolos džiaugsmui bei nusteimui nebuvę krašto, kai jis gavęs pirmąjį savo honorarą 500 frankų. Netrukus pasirodė ir didesnieji Zolos romanai: „Tereza Raken“ ir „Malden Fera“. Kritika juos sutiko labai nepalankiai, bet tai tik labiau sudomino skaitančią visuomenę pradedančio rašytojo. Tačiau kritikos peikiamo Zolos galvoj jau tada kilo didelė mintis, su ku-

ria lenktyniuoti galėtų nebent Balzako „Žmoniškiosios Komedijos“ sumanymas, — parašyti išties didelę romanų seriją bendra antrašte „Rugon-Makary“, kuri „gamtinio ir socialinio atžvilgiu atvaizduotų vienos Antrosios Imperijos laikotarpio šeimos istoriją“ (paties Zolos žodžiais).

Ir Zola pradėjo darbą. Ne kaip kurėjas dailininkas, bet kaip tikras mokslininkas jis kasdien lankė valstybinę biblioteką, rausėsi archyvuose, tyrinėjo gamtos bei fiziologijos mokslus ir darė begalę užrašų. Kai prirengiamasis darbas jau buvo pabaigtas, kai rašytojo galvoj išaugo visos sumanymo medis, Zola susitarė su leidėjais ir ėmėsi kurybos darbo. Pradžioj jam kiek kliudė medžiaginės sąlygos, bet vėliau, jo honorarui padidėjus iki kelių ar net keliolikos tukstančių frankų už kiekvieną tomą, sumanytosios epopejos rašymas ėjo gana sklandžiai, ir jis per metus parašydavo daugiau kaip po storą knygą. Pirmasis serijos romanas „Rugon karjera“ pasirodė 1871 m., paskutinis — „Daktaras Paskalis“ 1895 m. Per 22 metus Zola parašė 20 romanų, kurie visi sudaro 9,000 su viršum spausdintų puslapių ir duoda milžinišką epochos paveikslą, kuris vaizduoja kuone 1200 asmenų. Žymesnieji tos epopejos romanai, „Nana“, „Svajonė“, „Žmogus-žvėrys“, „Pinigai“, „Maišatis“ ir eilė kitų yra žinomi viso pasaulio skaitytojams.

1890 m. Zola pradėjo dar kitą romanų seriją ir išleido tris naujus kūrinius: „Lurdą“, „Rymą“ ir „Paryžių“.

Savo amžiaus gale didysis rašytojas paliko ramų literatūrinę kabineta ir išėjo į triukšmingą politinės kovos eren. Zola nebuvo iš prigimties politikas, bet tai, ką jis šioje srity pasiekė, tapdamas energinguo ryžtu kovotoju už žmogaus teises, kovotoju, kūrė savo aštriu kritikos žodžiu nelenkė nei kariuomenės, nei teismo, nei parlamento, nei generolų, nei vyskupų, nei jezuitų ir kuris visuomet laimėdavo, — kiekvieną gali stebinti. Visa senoji Prancūzija nusilenkė prieš kovotoją už teisėtumą, už laisvę, už žmonių gerovę. Rašydamas daugybę knygų ir straipsnių teoretiniais literatūros bei politikos klausimais, su atidžia dirbdamas visuomeninį darbą, Zola, nors jau kelintą dešimtį metų vargęs, nepriėjo jėgų kurybiniam darbiui. Ir štai, jau savo amžiaus gale, jis dar su didesniu įkarsčiu imasi rašyti naują seriją „Keturius evangelijas“, keturius romanus, iš kurių buvo lemta pasirodyti tik trims („Vislumas“, „Darbas“, „Tiesa“), o ketvirtasis — „Teisėjumas“ liko nebaigtas. Be šiu, visame pasauly garsiu kūriniu, Zola paliko dar daug mažesnių apysakų ir kritikos rašinių, taip kad visai teisingai jis yra laikomas vienu iš gausiausių pasaulio rašytojų.

Kai Zola prieš 25 metus, rugsėjo 29 d. taip apgalvotinai, netikėtai apsvaigęs krosnies gaisrais, mirė, jo laidotuvės virto galinga laisvės demonstracija. Jam nusilenkė net jo priešinai. Ir teisingai rašė tada Anatolis France jo našlei žmonai: „Jūs sielvartas — viso pasaulio sielvartas. Žmonija neteko vienos iš didžiausių protų, vienos iš kilniausių širdžių.“

Ką pelnė Zola žmonijai, literatūrai, menui? Kodel jo vardas bandoma pavadinti net išties literatūros epochą, kodel jis turėjo tokios didelės įtakos daugeliui kitų tautų rašytojų,

(Atlantic and Pacific Photo)

Si 106 m. amžiaus senutė Mrs. Emma McMaron dirba Salvation Army industrijose Kansas City ir uždirba \$12 į savaitę. Iš tų pinigų ji netik pragyvena, bet dar užlaiko savo 76 m. sunų, kuriam duoda po \$5 į savaitę ir dar pasideda po \$2, — „senatvei“.

kokias naujas mintis iškėlė jo ir visai nebe toks, kaip romanistikų raštai? Stai klausimai, į kuriuos, gal but, daug idomių ir svarbių atsakyti, negu keliais trumpais bruožais paminėti prieš 25 metus užgesusios jo gyvybės buitį.

Zola yra vadinamas naturalizmo tėvu, tos literatūros krypties, kurios suklestėjimas papuošė XIX amžiaus pabaigą ir kuries įtaka dar šiandien taip žymiai jaučiamą įvairiose naujosios kurybos srovėse. Kame jo naturalizmo esmė ir pažymiai?

„Kiekviena literatūros epocha, pastebi kritikas Koganas, — yra tik tada galutinai išaugusi ir išsiplėtojusi, kai susilaukia savo teoretikų. Ir iš tikrųjų, apie pseudoklasizmą juk mes sprendžiame daugiausia žiūrėdami į Boileau „L'art poetique“, o apie romantizmą pradėjo kalbėti tik pasirodžius V. Hugo „Prakalbo prie Kromvelio“. Kas buvo naturalizmo teoretikas ir kurėjas? — Zola. Tiesa, dar ankščiau vienas prancūzų poetas Maksius diu kan savo eilėraščių rinkinio „Chants modernes“ prakalboj rašė šiuos įsidėmėtinius žodžius: „Mokslas kuria stebuklus, pramonė daro pasakiškas pastangas iškilti, o mes liekame abejingi bejausmiai, skambina ant netikrų musų liros stygų, užsimerkę, kad nieko nematytumėm, arba, tiesiog, žiurime į praicitį, kurios galėitės mums nėra jokios prasmės“. Ir tas poetas ryžosi vietoj Bacho ir Veneros apdainuoti — garvežį! Bet tai buvo tik dar labai silpnas ir labai neaiškus balsas, tolimai pragiedruoliai, reta ko tepastebėti. Todėl visai neklystant galime tvirtinti, kad tiek teoretinis, tiek kurybinis naturalizmas prasidėjo su Zola ir tik po jo, bet ne ankščiau.

Pirmieji teoretiniai tos krypties Zolos raštai pasirodė jau 1865 m. laikrašty „Le Salut public“, o 1881 m. išėjo jo knyga „Eksperimentalinis romanas“, po kurio netrukus pasirodė dar dvi papildomos knygos — „Romanistas—naturalistas“ ir „Naturalizmas teatre“.

Zola anksti suprato, kad literatūra turi eiti kartu su gyvenimu. Koks gyvenimas, kokia žmonių aplinkos psichologija, tokia ir literatūra. O kai Zola išėjo viešumon, kai jis paėmė rašytojo plunksną, gyvenimas buvo jau žymiai pasikeitęs

ir visai nebe toks, kaip romanistikų laikais. Svajonės, iliuzijos ir visoks misticizmas nyko, o toj vietoj gyvenime kilo nauji pradai. Zola negalėjo to nepastebėti ir jis garsiai sušuko: „Neišmanėliai, kurie niekina mūsų gražų, šventą laikmetį! Kai motina neįėjo savo išsičios kudukį, prieš jį su pagarbą lenkiasi... Nusilenkite prieš mūsų amžių, nesčią gerovę busimajai kartai... Mokslas, prekyba, gelžkeliai, elektrotechnika, telegrafas, garas, nuolatinis sąjudis, orlaiviai, — viskas rodo, kad mes einame į didelę ateitį. Ką gi darys poetas?“ — galų gale paklausia Zola. Ar jis užsimerks ir paskęs mistinėse svajonėse, skraidydamas, lyg plauktakė, gėlių žieduose, tuo tarpu, kai gyvenimas lėkte lėks visai naujais, taip pat gražiais ir nuostabiais keliais į kitoki, gal but, dar daug šviesesnį ir geresnį rytoj. Atsakymas, žinoma, — ne! Poetas kitaip sustyguos savo lyrą, literatūra sušims kitokius kelius — ir nužengs kartu su gyvenimu.

Ir Zola, gausiuose savo kritikos straipsniuose bei aukščiau paminėtoje teoretinio turinio knygoje ėmė tiesti tuos kelius, kuriais, jo nuomone, turėjo eiti naujoji literatūra. Jis išdirbo ir sukūrė vadinamojo eksperimentinio romano pobūdį bei davė netik pradžia, bet ir tvirtą pagrindą ištiesi literatūros epochai — naturalizmui.

Kasgi tai yra eksperimentalinis romanas ir podragu naturalizmas? „Eksperimentalinis romanas, — sako Zola, — tai literatūra, lygiai taip atitinkanti mūsų mokslinį amžių, romantinė, kaip literatūra — scholastikos ir pamaldumo amžių“. Musų laikais dailininkas gali būti tik atsidėjęs tyrinėtojas, nes „mokslas amžiuje tyrimas turi pavaduoti genijų“. Rašytojas naturalistas viską remia stebėjimu ir tyrimo faktais, tuo tarpu kai „rašytojas — idealistas vaiko įvairias mistines svajones, tol gražu nieko bendra neturėdamas su analiziū“. Rašytojui naturalistui žmogus yra ne metafizinė butybė, bet „gamtos reiškinys, priklausąs fizinių cheminių dėsnių ir apibrėžtos vidaus įtakos“. Vieni iš didžiausių tokių dėsnių Zola laikė paveldėjimą (Darvino įtaką) ir todėl eksperimentalinio romano uždavinys, jo manymu,

yra „parodyti proto ir jausmų pasireiškimų sąryšį (kaip tai nusako fiziologija), kaip ji atsiranda paveldėjimo ir aplinkos sąlygų įtakoje“, ir dar — parodyti žmogų, gyvenantį toje ar kitoje visuomenės grupėje, kurią jis kasdien keičia ir kurios pakaitą pats jaučia“.

Naudodamasis mokslinių metodu rašytojas turi būti toks pat bealvis, kaip ir mokslininkas. „Pats rašytojas pranyksta, o išdėsto tik tai, ką matė ir patyrė. Stai realu! pasaulis: kankinasi prieš jį ar juokiasi — rašytojas viena teturi tikslą: sukurti tikrą ir teisingą dokumentą. Rašytojas naturalistas turi vaizduoti gyvenimą toki, koks jis yra; su visais jo blaurumais ir visomis grožybėmis — saulė vienodai šviečia tiek gėlėtas pievas, tiek juodą purvą“. „Gyvenimas, — sako Zola, tai puikiausia, skaidriausi nušviesta menė, bet jį tegalima jeiti tik pro didelę ir tamsią priešinę“.

Zolos tvirtinimu, rašytojas, kaip ir mokslininkas, turi vengti visokių pagrazinimų bei prasimanymų. „Jis, paprastai, ima iš gyvenimo vienos asmenybės ištisos žmonių grupės istoriją, kurios visi įvykiai sąžiningai sužymėti. Literatūros kūriny turi būti protokolas — stai ir viskas. Vienintelė jo vertė — teisingas pastabumas, daugiau ar mažiau paremtas analizu, logišku faktų sąryšiu“. Be to, rašytojas turi būti unikalus, tikras „pasaulio šeimulininkas“, nagrinėjas ir istorijos, ir psichologijos, ir politikos, ir sociologijos, ir teisės ir d. k.

Tačiau literatūra, Zolos nuomone, netik naudojasi mokslininko metodu, bet ji įgija ir tokio pat uždavinio bei reikšmės, kaip ir mokslas. „Mokslas, — sako didysis prancūzų romanistas, — atiduoda žmogaus valdžion gamtą, kad žemėje užviešpatuotų teisingumas ir laisvė“. To pat siekia eksperimentalinis romanas. Jei romanistas aprašo, kokių būdu pasireiškia kokioje nors visuomenės grupėje tas ar anas blogumas, tai aišku, kad tą dieną, kai mes suprasime to blogumo priežastis, galėsime jį panaikinti arba bent padaryti mažiau kenksmingą. Tame ir slėpiasi praktinė nauda bei milžiniška moralinė reikšmė naturalinių kūrinių, kame stebėdami žmogų, skersai ir išilgai išgalvojo psichologijos slėpinius, kad pirmų juos veikti įtakoje šios ar tos aplinkumos. Laikui slenkant, kai tie visi slėpiniai bus galutinai ištirti, liks tik paveikti paskirti individai ir aplinka, norint sukurti geresnę socialę santvarką“.

Tokius uždavinius priešaky turėdamas ir tokiais keliais eidamas, Zolos nuomone, turi rašytojas naturalistas savo eksperimentalinuose romanuose vaizduoti „mūsų gražų, šventą amžių“.

Ką gi vaizdavo pats naturalizmo tėvas savo gausiuose romanuose? Reikia pasakyti, kad Zola daugiau ar mažiau, buvo ištikimas kuryboje toms mintims ir reikalavimams, kuriuos jis reikšia savo teoretiniuose raštuose.

Pirmų pirmausia, ką Zola vaizdavo, tai buvo — miestas. Veltui mes ieškotumėme jo didžiulės pramonės poemose gamtos vaizdų — jų beveik kaip ir nėra. Tik viename romane — „Zemė“ — atvaizduota kaimas, bet ir čia mes nerasime švelnių vėjo pustelėjimų, laukų, pievų, miškų: Zolai žemė nėra priemonė gamtai vaizduoti; jam ji yra tamsi jėga, svaiginanti savybės teise kaimiečio žmogaus samonę, tokią pat tamsią ir išdriksią, kaip ir pati žemė. Ir jei romane „Venuolio Murėjo nuodėmė“ Zola atvaizdavo švelniais to-

nais puikiai sužydusį sodą, tai tas sodas, kur katalikas vienuolis Murėjas, myluodamas Albina, atsipalaidoja nuo religinio asketizmo, savo esmėje yra netik tikras gamtos vaizdas, bet simbolis (tokių simbolių pas Zolą nereta), simbolis tvirtais gamtos dėsniais, o ne nesąmoningomis bažnyčios dogmomis pagrįsto sveiko žmogaus gyvenimo.

Zolos romanuose, kurie dvelkia „asfalto kultūra“, gamtos vaizdai užleidžia vietą miesto vaizdams. Gelžinkelio stotis („Žmogus-žvėrys“), mugė („Paryžiaus viduriai“), birža („Pinigai“), prekybos įstaiga („Ponios laimė“), kasyklos ir d. k. — stai Zolos kūrinių vaizdai, dugnas, ant kurio iš akmens ir geležies, lyg pasakos svajonė, išskyla šiandieninis miestas — gyvenimo valdytojas. „Kai aš buvau dar jaunas, — rašo Zola savo knygoj „Mano neapykanta“, — gyvenau Paryžiaus priemiesty ir iš mano kambarėlio lango buvo matyti visos Paryžius. Tas didelis miestas, sustingęs savo akmeniniame rintlume, buvo nebylys liudininkas mano džiaugsmo ir mano liudėsio. Žiūrėdamas į jį, aš badavau ir verkiau, mylėjau ir buvau laimingas ir jau tada, vos 20 metų jaunuo, iš savojoau parašyti romaną, kuriame Paryžius, su savo milžiniška stogų jūra, būtų vyriausiu asmenimi, priimančiu kažką panašų į senovės graikų dramos chorą. Aš norėjau atvaizduoti asmeninę keturių ar penkių žmonių dramą mažame kambarėly, o iš lauko — neapžvelgiamą miestą, kaip nebylį liudininką, savo akmeninėmis akimis žiūrint į žmonių kančias“. Ir Zola vėliau įvykdė tą savo jaunų dienų svajonę parašęs romaną „Meilės puslapiai“, kuriame po kiekvieno svarbesnio ten aprašytos meilės drašmės įvykio, išskyla milžiniškas Paryžiaus vaizdas, nuvaizduotas įvairiais metų laikais, nušviestas — tikras miesto reginio šėvedras.

Kartu su miesto kultūra ir kylančia pramone, su nuolatiniais fabriku užimu Zolos romanuose pasirodo ir naujų, kitokių žmonių, naujų herojų, drašmė ir triukšmingai žengiančių literatūron. Jie eina iš požemių, iš visuomenės padugnių, iš kurnių, nuskurdusios provincijos miescionijos, ir mes matom, kaip Rugono vaikai tampa dideliais pramonininkais, biržų karaliais, kolonizatoriais ir kapitalo valdovais. Bet iš kitos pusės mes taip pat matome, kaip tos pačios šeimos dalis — Makarai — leidžiasi žemyn ir iš pasiturinčių miescionijų lieka tikri proletarai. Visuomenė, Zolos nuomone, skaidingai įsiskaido į proletariją, galingu maistu sukils prieš antrąją dalį — kapitalistus.

Dar kas pastebėtina Zolos romanuose: žmogus toje kapitalizmo ir pramonės poemose užima tik antrą vietą. Pirmoji vietoj išskyla ukis, pramonė, gamyba. Žmogus Zolos romanuose, paprastai, nebetenka savo asmenybės ir tampa tik maža dailimi, menku straigtu tos didelės visuomeninės, kapitalistinės mašinos. Be to, žmogus netik yra pajungtas tai milžiniškai gamybos mašinai, padarytas jo vergu, bet ir savo viduje, savo esmėje jis Zolai nėra laisva butybė, bet tikslai padariny, iš vienos pusės — paveldėjimu, iš kitos — savo pasaulėžiūra, savo jausmais, savo protu priklausančios tos visuomenės, tos klasės ir aplinkos, kurioje jis gyvena. Ir Zola žmones skirsto ne į melancholikus ar flegmatikus, bet į buržujus ir proletarus. Jo romanų veikėjų charakterius nustato profesija, Zola atvaizdavo švelniais to-

čiai neišdildomą antspaudą.

Trečias svarbus Zolos romanų pažymys — mašinizmas. Sunku pasakyti, kas romane „Žmogus — žvėrys“ yra tikra, sia veikėjas — Zakas Lautie ar jo valdomas garvežys „Liza“, kuris romano gale, ištrūkęs iš mašinos, skrieja nuo vienos stoties iki kitos, tarsi gyva butybė, tarsi koks plieninis organizmas — simbolis kapitalizmo jėgos, besikėsiančios perraugti ir žmogaus — valią bei jėgas ir baigtis chaosu ar visišku samysiu. Nemažesniu karštumu bei grožiu pasireiškia tas mašinizmas ir antroje Zolos evangelijoje — „Darbe“, kur mašina iš žmogaus pavergėjo liko jo draugu, galingu pažangos ir grožio simboliu, romane, kur yra scena, kupina ypatingo grožio — du jauni žmonės susituokia ne bažnyčioj, bet plieno liejykloj, kadangi meilės šventei tose socialėse darbo aplinkoje papuošimui negalima rasti labiau tinkamo vaizdo, kaip ta galinga, didžiulė mašina — įkunjimas jėgos, milžiniško judėjimo, nepaprasto tikslumo ir grožio.

Tad visai teisingai pastebi prof. V. Fričė, kad „miestas ir pramonė, technika ir mokslas, klasių kova — ta naujoji medžiaga, iš kurios Zola, naudodamasis eksperimentiniu naturalistiniu metodu, sukūrė didįjį mūsų epochos paveikslą“.

Zolos reikšmė bei įtaka tiek XIX, tiek XX amžiaus literatūroje yra labai žymi. Jo sekėjų esama visų tautų rašytojų tarpe. Užtenka paminėti kad ir tokius vardus: Lemoine (Belgija), Krečer (Vokietija), Blascko Ibanies (Ispanijoje) ir daug kitų. Šiandien kai kas mėgsta labai garsiai šaukti, kad naturalizmas mirė, kad Zola — tik istorijos medžiaga. Tokiems reikšmams (kurį ypač pas mus gausu) galima atsakyti, kad jie gal but, yra dar didesnės istorijos medžiaga, norint atgavinti kaž kokią atgyvenusių romantizmą, misticizmą ar kitokias, gerai jei dar XVIII, o dažniausia, tai XVII ir XVI amžių dvelkencias svajones (juk pas mus neseniai vienas žinomas docentas ir rašytojas net išties paskaitą apie romantizmą grįžimą laikė). Bet tie šauksmai dar nereikšia, kad Zola būtų nustojęs įtakos naujųjų laikų literatūroje ir nebeturėtų jokios svarbos. Šaukti visiems ir visai galima, bet tai dar nenuginėja to fakto, kad su Zolos vardu ir jo kuryba yra susiję, ką įrodė paskutiniai kritikos daviniai, net tokios, palyginant, modernios XIX amžiaus literatūros srovės, kaip futurizmas, dinamizmas ir kt., kurių visų, kaip ir Zolos, yra tie patys vaizdavimo objektai — didmiesčiai, pramonė, mašinizmas. Ir apskritai, Zolos eksperimentinio romano metodas yra rimta priemonė rašytojui, kuris eina sykiu su gyvenimu ir nori ligi gyvo kaulo atvaizduoti savo laiko visuomenę, savo epochą.

Stai tos minčių nuotrupos, kurios kilo galvoje, prisiminus prieš 25 metus mirusį naturalizmo tėvą

— K. G. nis.

[„K-ra“]

25 METŲ PATYRIMO
Pritaikyme ainių del visokių akių
JOHN SMETANA, O. D.
OPTOMETRISTAS

Ekspertas tyrimo akių ir pritaikimo ainių
1801 South Ashland Avenue
Platt Bldg., kamp. 18th St., 3 aukštas
Kambariai 14, 15, 16, 17 ir 18
Pateiktai mano išabas
Valandos nuo 9 ryto iki 8:30 vakaro
Nedėlio nuo 9:30 iki 11 v. diena.
Phone Canal 0523

Keturios Amerikos Indijonų pasakos

Sekančios kelios pasakos buvo surinktos Haskell Indijonų Instituto studentu. Mokykla randasi Lawrence mieste, Kansas valstijoje. Tos pasakos per gentkartes Jungt. Valstijų indijonų šeimų pasakojamos kaip pamokos jauniems šeimynų nariams. Buvo surinktos nuo labai senų vyrų ir moterų, kuriems jų tėvai jas pasakodavo.

I. Lapė ir jurių vėžys

Jurių vėžys išlindęs iš vandenio, ant kranto išsitiesė prieš saulę. Atbėgo lapė. Pažiūrėjus į jurių vėžį, pasakė: "Tu tiki, kad turėdamas porą didelių žnyplių, esi didelis, bet aš tave bėgime galiu pralenkti." Buvo mylia nuo kelio. Vėžys atsakė: "pralensiu tave net duodamas tau gerą pradžią."

Sutiko. Lenktynės prasidėjo. Lapė švilpt ir pradėjo bėgti. Bet vėžys capt, pagriebė lapės uodegą ir laikė pakol pasiekė kelią. Lapė atsikuko pažūrėti, ar toli randasi vėžys. Nematydama vėžio, gardžiai nusijuokė, bet vėžys išgirdęs juoką užklausė: "Bet iš ko tu juokiesi? Aš čia tavęs senai laikiu." Lapė tuoj pamatė, kad juokas per anksti ir kad "pralaimėjo lenktynės, tad atsisukęs liudnai nuėjo savo keliu, matydama, kad vėžys prigavo."

Nebuk per daug tikras. Ir visiems nepasitikek.

II. Lapė ir meška

Du vadai, tapinas ir meška, apsisėjo vienoj vietoj su savo pulkais.

Drauge linkimai išgyveno pakol nepritruko maisto. Negalėjo žudyti kitus gyvulius, nes patys buvo gyvuliai. Per kiek laiko mito šaknims ir uogoms. Lapinas buvo gudrus vadai, kuomet meška bausis tingynis, tik davinėjo įsakymus savo pavaldiniams ieškoti maisto. Lapinas turėjo tris pačias. Buvo įvairių rasių, arba šeimynų. Viena buvo antis, kita varlė ir trečia žiogas su gražiu balseliu. Meška turėjo tik vieną pačią, bet dvi dukteris.

Vieną rytą anksti išėjo ieškoti maisto, bet negalėjo rasti.

Sekančią dieną meška išleido sekantį pranešimą: "Ryt ryte, noriu, kad visi jauni vaikinai eitų medžioti briedžių. Pirmas, kuris man atneš briedį, galės apsigyventi su viena iš mano dukterų." Lapinas išgirdęs tą, nutarė turėti ir ketvirtą pačią ir nelaukdamas ir ryto išėjo medžioti tą patį vakarą, kad tik pagavus pirmą briedį pristatytų meškai. Jis pagavo ir užmušė briedį, įdėjo į maišą, ir pakavojo iki sekamaj dienai. Kaip tik prasvito jis nuėjo į vietą kur pakavojo briedį. Per ilgą laiką jis ieškojo ir tik vakare rado. Parsinešė ir tiesiog vyko pas mešką. Jis praėjo savo namus, nežiurėdamas ir nepaisydamas savo pačių. Kuomet pasiekė meškos namą sužinojo, kad pirmasis atėjo, kas kitas buvo pirmas. Pasiėmęs briedį lapinas turėjo parnešti savo pačioms. Iš to matyt, kad — "neužsimoka kitus sukti."

III.

"Blackfoot" indijonų pasaka

Vieną kartą senis vaikščiojo šale upės. Diena karšta. Senis buvo apsidėgęs tauro kailiu. Neužilgo taip įkaito, kad jau nebegalėjo nesioti kailį, nes buvo persunkus. Tada senis atidavė kailį labai dideliui akmeniui. Apdėgęs akmenį pradėjo toliau keliauti. Bet neužilgo dangus aptemo ir rengėsi lyti. Senis atsikukė ir draugą, lapę, prašė: "Nubėk atgal ir man atnešk mano kailį." Palikau ant didelio akmenio, kur mes apsisėjomės šale upės." Lapė nubėgo atgal ir

pasakė akmeniui, kad nori kailį. "Kas nori kailį?" užklausė akmuo. "Vai, senis," lapė atsakė. Bet akmuo atkrito, kad "kas man sykį duoda, niekas negali atgal atsiimti."

Lapė sugrįžus prie senio jam tą ir pasakė. Senis baisiai užpyko ir sako: "Man tas kailis labai reikalingas, nes tuoj pradės lyti, o tam akmeniui kailio nereikia." Tai taręs senis pats nubėgo pas akmenį ir pasiėmė savo kailį. Praėjus apie dvi mylias, užpakaly išgirdo triukšmą. Atsisukęs pamatė akmenį. Paskui jį rita. Senis pradėjo bėgti į kalnus ir nuo kalnų, bet akmuo paskui jį. Senis prašė lapės bėgti į ola, lapė tą ir padarė. Senis matydamas didesnę ola įlindo į ją, bet akmuo tuoj užsirit ant tos didesnės olos ir taip laikė senį per tris dienas, pakol lapė jį iškasė. Jau saugu. Abudu vėl keliavo toliau. Priėjo prie tos pas upės. Senis vandenį patėmijo labai gražių, raundonų uogų. Ir nutarė iš vandenio rinkti tas uogas. Senis susirinkęs daugelį akmenių, ir iš kailio padaręs virvių, tuos akmenis prisirišo prie kaklo, kojų, rankų ir nėrė tiesiai į vandenį. Jis stengėsi pasilaikyti ant viršaus, bet negalėjo pasiekti uogų, ir kuo labiau jis bandė prie viršaus plaukti, tuo labiau akmenys jį žemyn traukė. Prasiėdė tikra kova tarp senio ir akmenų, ir galų gale senis pasiekė viršų, užmirdamas uogas. Pilvas buvo pilnas vandenio. Buvo labai pavargęs ir jautėsi nesveikas. Atsigulė ant pečių ir žiūrėjo viršun. Ant syk pamatė, kad jis vandenyje bandė skinti to medžio uogas.

IV.

Skrudėlė ir meška

Vieną kartą skrudėlė susitarė su meška. Meška norėjo, kad per šešis mėnesius būtų tik naktis, o per kitus šešis mėnesius tik diena. Skrudėlė norėjo, kad pasiliktu kaip dabar yra. Meška per žiemą turi pasilikti namie ir todėl norėjo, kad ir kiti negalėtų išeiti. Bet skrudėlė nenorėjo jokios permainos.

Abudu tikėjo, kad kuris per savaitę daugiausiai sykų ištars savo norą, tas laimės. Tarpe miego ir valgio meška vis kartojė: "naktis ir diena kas šešius mėnesius, naktis ir diena kas šešius mėnesius", o skrudėlė trumpai: "Naktis, diena, naktis, diena." Skrudėlė be paliovos savo žodžius kartojė. Neturėjo laiko nė dirbti, nė žaisti, nė valgyti. Skrudėlė pasidarė labai maža ir labai sumenkėjo. Bet vistiek laimėjo lenktynės. Pasakojama, kad prieš tai skrudėlės buvo labai didelės ir tik po susibarimo su meška pasidarė mažesnės. Ir sakoma, kad nuo tų dienų meškos novija skrudėles kur tik gali.

[FLIS].

JUSŲ AKYS

Jūsų akys tai jūsų didelis turtas. Saugokite savo akis ir sykiu apsaugokite savo sveikatą. Jei nesveikos jūsų akys, tai ir visas jūsų kūnas nesveikas.

Egzaminuokite akis ir pritaikau akinius kam reikia, duodu patarimų akių higienoj visiems.

Dr. C. Michel

LIETUVYŲ OPTOMETRISTAS

3433 So. Halsted St.

Fiziškas vaikų auklėjimas

Koks yra fiziško auklėjimo programos, kurį daugelis mūsų valstijų priėmė? Ar tai yra koks naujas išmislis, kuris priverstų mokėti daugiausiai taksų? Ne. Fiziškas auklėjimas yra senas. Net senesnis už spaudą.

Senovės graikai padalino mokslą į dvi dalis — muziką ir gimnastiką. Kiekvienas vaikas buvo auklėjamas gimnastikos mokytojų. Graikijos literatūros didvyriai buvo tie, kurie liko alyvų vainiku apdovanoti kaip Olimpo žaismės rungtynių laimėtojai. Žaismės net pažymėjo laiką, nes kas ketvirtį metai buvo vadinti Olimpiados metais.

Fiziškas auklėjimas yra abelno mokslo svarbiausia dalis. Visas vaikas eina į mokyklą — kunas, dušia ir protas. Praeitį mes žymiai apleidome pirmus du ir bandėme išvystyti protą visai nemislydami apie kūną.

Kaip su tavo ir mano vaikais? Ar gali ji arba ja su laikyti namie ant dviejų valandų ir ar per tas dvi valandas ramiai užsilaikys? Ar norėtume pabandyti? Nemanau. Tai ką galime sakyti apie mokyklų gyvenimą. Mokytoja turi laikyti Onutę ir Jonukę prie darbo dvi ir kartais tris valandas. Žinome, kad svarbu vaikui žinoti kaip rašyti ir skaityti. Ir gerai žinome kaip lengvai šių dienų vaikas ir mergaitė užmiršta savo lekcijas. Bet kodėl prie rašymo ir skaitymo negalėtume priskaičiuoti trečią, butent, pasilinksminimą?

Ar tu buvai vienas iš tų nelaimingų, kuris niekada neturėjo progos maudytis ir plaukioti ir ar tave, mažam esant, tavo draugai nepravardžiuodavo? Plaukymas yra puikus miklinimas, bet kiek iš mūsų vaikų ir mergaičių turi progą išsimokyti plaukti?

Fiziškas auklėjimas yra nieks kitas, kaip tik planas parupinti sveiką besimiklinimą visiems. Yra natūrališkas dalykas vaikui pasibovyti, bet vaikų pasibovimas reikalauja augusio vadovystės. Mūsų dabartinių kolegijų atleiai yra puikūs pavyzdžiai reikalingumo sveiko besimiklinimo. Mes manome, jog mūsų Amerikos vaikai atletiški, bet kolegijų ir aukštesnių mokyklų sportai tapo taip suspecializuoti, jog kuomet pasirodo tik saulės dalyvautoji, tai matai tuostai žiūrėtojų. Automobilai, krutiniai pavaišimai, šokių vietos, visi yra priešai mūsų vaikų ir mergaičių sveikatos. Jeigu vaikas priprastų važiuoti į mokyklą automobiliu, nepaisant ar

Tel. Boulevard 0313
Mrs. N. Zukauskas D.N.
Registruota Aukšerka ir Naprapatė.
3249 S. Morgan St.
Patarimas dykai

Didelis pasirinkimas Kalėdinių dovanų kainos yra žemos.

K. ANDREJONAS

1735 So. Halsted St.

CUNARD LINIJA LIETUVON

Greičiausi plaukimai per okeaną pasauly. Išplaukiami į New Yorko ir Southampton k. Sėdima vienu ir milžiniu ekspresiniu laivu Berengaria Aquitania Mauretania

o paskui sauzemiu į Kauną. Pamatykite Londoną pakely. Taipgi tiesiai į Londoną kas Pėtnytę nauji alieju varomi laivai. Trečios klasės laivakortės ir abu galų iš

CUNARD LINE

346 N. Michigan Ave., Chicago

brangios ar vidutinės kainos, antrą sykį pamastyk ir sustabdyk tą pripratimą.

Fiziškas auklėjimas pirmiausia bando aprūpinti pamatinius mąskulų (raumenis) veikumus. Vaikai reikalauja žaisnių, kurios sujūdina mąskulų, kaip tai: bėgimas, šokimas, metimas ir laipiojimas. Mokytojos gerai apsipatįne su tai, ko įvairių metų vaikai reikalauja, mažuosius mokina kaip bėgti pamaži, dainuoti, šokti, ir t.t. Bet jau senesni vaikai reikalauja drutesnio pasibovimo.

Antra, tas fiziškas auklėjimas, kuris pagerina mąskulų išsivystymą, pagerina ir nervus. Kadangi kiekviena grupė mąskulų turi grupę nervų, kuri mąskulus kontroliuoja, negali būti mąskulų išsivystymo be panašaus nervų išsivystymo. Civilizacija daug reikalauja nuo mūsų nervų, todėl būtina reikalinga juos išvystyti kudiųsytėj. Mąskulų miklinimas pridūoda organiška drutumą, pagerina kvėpavimą ir cirkuliaciją.

Trečią, fiziškas auklėjimas liečia socialį ir moralį vaiko išsivystymą. Vaikų pasibovimo vietos nepažysta rasės, klasių ar socialio skirtumo, Geriausias vyraz beveik visuomet laimi. Vaikai pripranta pripažyti kitų teises. Kur kitur, jeigu ne

ant pasibovimo lauko, vaikas išmoka geras sportininkystės pamatus? Sekmingas burys yra tas, kur visi nariai išvien dirba.

Fiziškas auklėjimas liečia vaiko sveikatą. Bando kreipti atidą į sveikatos pripratimus ir todėl sveikatos mokslas yra svarbiausias fiziško auklėjimo tikslas.

Fiziškas auklėjimas yra ta auklėjimo dalis, kuri prižiūri vaikų augimą ir išsivystymą. Bando pagerinti sveikatą ir socialies ir morales ypatybes, kurių padaro geras piliečius.

Įvairios Europos šalys rimtai susirūpino fizišku auklėjimu.

Ar mes mažiau darysime? Nuo kiekvieno tas priguli. Pradžioje pamastyti apie sekančius klausimus:

Ar šių dienų vaikas ir mergaitė geros sveikatos paveikslas?

Ar jie ieško pasilinksminimo?

Ar jie aprūpinti tinkamais užsiėmimais liuosomis valandomis?

Ar mes stengiamės suteikti tinkamas progas pagerinti jų gyvenimą?

Suv. Vaistųjų Apšvietimo Biuras maloniai teiks informaciją apie programas ir problemas fiziško auklėjimo ir mokyklos higienos. (FLIS).

LOVEIKIS KVIETKININKAS

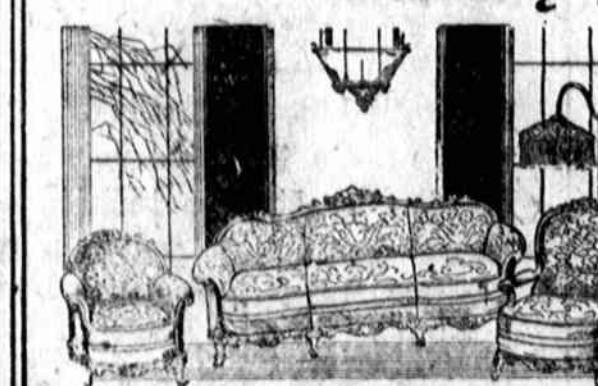
NUSKINTOS KVIETKOS
Pristatome į Visas Miesto Dalis
Vainikai
3316 S. Halsted St. Chicago.

GERIAUSIA VIETA PIRKT DEIMANTUS

Pas J. A. Kass (Kazakauskas)
2045 W. 35th St., Chicago, Ill.

Parduodam deimantus ir kitokius auksinius daiktus, su dideliu nuosimėčiu pigiau negu kitur. Taisom laikrodžius visokių išdirbimų; darbas garantuotas arba pinigų grąžinam atgal.

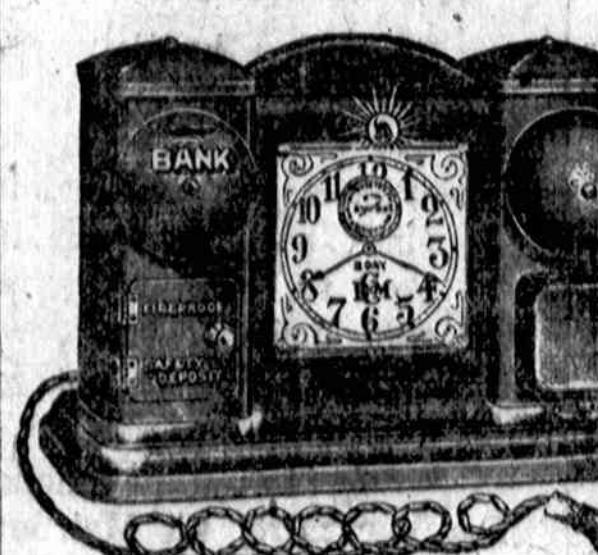
KALEDŲ DOVANOS

GLOBE FURNITURE & UPHOLSTERING CO.

6637 So. Halsted St. Tel. Wentworth 6890

STEBUKLINGAS LAIKRODIS

Laikrodis naujo išradimo, apie kurį dar nesi girdėjęs. Apie jo praktingumą kalba žemiaus pakuotės aprašymas. 1—Padarytas iš geriausio metalo taip, kad gali būti ugnij ir nesudegtų ir gali išlaikyti per visą savo gyvenimą. 2—Laiko laiką geriau negu koks nors kitas laikrodis ir nesuvelina nei minutės. 3—Gvarantuotas ant 25 metų. 4—Sveria 10 svarų. 5—Turi skambutį, kuris taip smarkiai skambina, kad ir kiekiausiai miegantį prikelia iš miego. 6—Nakties tamsoj nereikia kelties žiebt degtuką, idant pamatyt kokia valanda, tik paspausk gzikutį ir visas laikrodis apšviečia elektros šviesa. 7—Gali būti kabinamas ar stovintis varpelis del pašukimo / reikalaujamos ypatos. 8—Turi egzaminuojamą lempuotę del ištyrimo akies, ausies, gerkles, nosies ir dantių. 9—Turi elektrikos bateriją gydymui nervišku ligu. 10—Turi savyje nesudegamą bankine spintelę dviem perskyrimais, vie-nasp pinigams, antras brangakmenimis sudėti. Bankas aprūpinas slapų tingonių žurelėmis, kurias gali atidaryti tik žinanti paslaptį ypat. Su kožu laikrodžiui prisiunčiame pilnas informacijas. — Dabar pamišyk! kiek naudos ir parankumo gali turėti iš tokio laikrodžio. Nedaro skurto moki laikrodį pirktum, visgi geresnio už šitą negausi. Nerasi žmogaus kam šitas laikrodis nepatiktų. Baterija tame laikrodyje gali užtekti ant kelių metų, o paskui labai lengva idet naują. Tas laikrodis vertas \$20.00 mažiausia, bet mes gi del jo daugybės per trumpą laiką pardavėsimės tik po \$10.75. Laikrodis yra tikrai toks kaip aprašyta. Jei jums nepatiktų, grąžinama pinigai. — Taipgi jei nori pirkti sau ar kam nors dovanų, tai pasiūk mums rūpinkitū tik \$1.00, o mes tuoj išsiųsim šitą laikrodį. Likusius užmokėsi gavęs laikrodį kaip atveš į namus. Norėdamas pasi-naudoti progą, rašyk tuojau.

PRACTICAL SALES COMPANY,

1219 N. Irving Ave. Dept. 994, Chicago, Ill.

Tel. Yards 6423
Mockus & Lieberman
LIETUVIAI ADVOKATAI
756 W. 35 St.
Kampus Halsted St.
Ofiso valandos nuo 10 iki 12 diena
ir 2 iki 9 vakare

S. E. BASINSKI Advokatas

Real Estate transakcijos
mano specialumas.

Ofisas Independent Bldg.
& Loan Association

Ofisas Pioneer Realty Co.
Specialiuojames 2-s morgicius

1615 West 51st St.
Tel. Prospect 6694
Hemlock 2100-2101

SIUSKIT PER NAUJIENAS PINGUS LIETUVON

To prašo Lietuvos žmonės ir
taip pataria Lietuvos bankai

Phone Central 5999
Res. Lawndale 6707
Richard J. Zavertnik
ADVOKATAS
127 N. Dearborn St.
Room 806 Chicago

J. V. BARKAUSKAS FOTOGRAFS

Pasekmingai tra k i a m e grupes ir pavienius. Reikalui esant eina m į namus. Musų kainos prieinamos. Darbo gerumas užtikrin-tas — kviečiame atsilankyti.
4092 Archer Ave. Tel. Laf. 0265

ARMONIKOS PADARYTOS CHICAGOJ

Piano ir Chromatic, 120 balų, 41 notos, su patentuotais sviziais 3 iki 4, \$250, 5 metams garantuotos, 90 dienų išbandymo. Mainome bile į kokias armonikas. Atsiųskite 10c už katalogą.
Finan Piatanesi Accordion Manufacturing Co.
1509 Milwaukee Ave., Chicago, Ill.

Garsinkitės Naujienose

MALT TONIC — EXTRA PALE SPECIALIS ALUS

Del žindamų motinų. Nei vienas negali būti be

MALT TONIC'Ų arba Extra Pale Alaus

Jis yra rekomenduojamas per Dr. B. McNicholas

Prašykite savo gerosninko arba aptiekoriaus, jeigu jie negali suteikti, tuomet pasaukite

FREDERICK BROS.

Boulevard 2538 811 W. 37th St., Chicago

Del aplinkinių miestelių kreipkitės prie St. Bartkus, 3824 Deodor St., Indiana Harbor, Indiana
Indiana Harbor. Telephone Indiana Harbor 1627

Fill the Bin

Tokios Pigios Kainos

Jos kalba pačios už save. Šią žiemą nebus daugiau tokių pigių kainų. Todėl telefonuokit del savo orderio tuojau.
POCAHONTAS
Lump and Egg \$11.50
Mine Run 7.75
ORIENT FRANKLIN COUNTY
Lump 8.25
Egg and Nut 8.00
SOLVAY COKE 12.50
Nut 12.00
No. 2 Nut 10.25
ANTRACITE
Range 16.95
Chesnut 16.45

PHONE VIRGINIA 1050

BRIGHTON

Coal & Building Material Co.

3701 S. Maplewood Ave.

"No order to large for our equipment. None too small for our appreciation"

Tel. Boulevard 0637

DR. MARYA DOWIAT-SASS

1707 W. 47th St.

Valandos nuo 8 iki 12 diena, nuo 1 iki 5 val. vak. Neįeina nuo 8 iki 2 val. po pietų

FOTOGRAFUOKITES

Mano naujai, artistikai ištaisytoje studijoje

Mano ilgą metų patirtį ir nuolatini eksperimentų su naujais fotografavimo būdais, padeda užtikrinti jums gerą darbą. Be extra priemonėmis, naudoju nuotografo namus, pagrabus, pokius ir tam panašiai.

W. J. Stankuno Studija

3315 So. Halsted Street, Chicago, Ill.

Turkiškos, Rusiškos Sulfurinės Vanos Ir Elektrikinis Gydymas

Treatmentai visokių ligų, reumatizmo, nervų atsilaisvimo, šaltos ir taip toliau, su elektriniais prietaisais tik ką dabar naujai įtaisytais ir su paskiausių laikų mokslo išradimais pagrinamais.

Mineralinės, sulfurinės vanos duoda didžiausią kraujo cirkuliaciją, kuomet galima išsigaubti nuo visokių ligų.

Moterų Skyrys atdaras Utenais nuo 8 iki 12 val. nakties.

Kambariai del pergulėjimo.

A. F. CZESNA

1657 W. 45th St.

Kampas Paulina Street

Atdara dieną ir naktį

Phone Boulevard 4552

Reumatizmas sausgėlė

Nesikankykite savo skausmais, Reumatizmas, Sausgėlė, Kaulų Gėlimas, arba Mėšlungis — raumenų, kaulų, nes skausmas — jėgai naikina kūno gyvybę ir dažnai ant patalo paguldo.

CAPSICO COMPOUND moteriai lengvai pašalina viršmėtas ligas; mums šiandien daugybė žmonių siūnė padėkones pasveikę. Kaina 50c. per pastą 55c. ar dvi už \$1.50.

Knyga: "ŠALTINIS SVEIKATOS", augalais gydyties, kaina 50 centų.

JUSTIN KULIS

3259 South Halsted Street CHICAGO, ILL.

Vyrai! Jūs Galit But Išgydyti

Jei jūs turit kraujo sutrimus, sutrimus giles, odą, inkstus, spuogus arba šlapimo sistemos ligas, pasitarkite su Dr. Ross. Reumatizmas, chroniškos ir užkrečiamos ligos yra išgydomos geriausiais Amerikos ir Europos būdais.

914 Pegerintos 606 ir Dr. Ross specialias Luescides gydymas.

Dr. B. M. Ross Specialistas

Yra vienatinis gydymas kuris išgydo sifilį. Vyrai atvažiuoja iš visų dalių šalies del išgydymo. Tie kurie yra silpni, nervuoti, turi prastą skilvį, širdies plakimą, svaigulį, galvos skaudėjimą, nugaros skaudėjimą, prastą atmintį, prastą kraują, jaučiasi nusiminę dėl tų ligų ir nusilpę, turėtų tuojau gydytis. Laikę pasitarkite su trisdešimties metų Dr. Ross yra išgydęs tūkstančius kurie turėjo chroniškas, kraujo, nervų ir privatinas ligas. Jo ofisas kasdien yra pilnas pacientų. Atsilaikyti del dykai patarimo. Pasitarkite niekam neisduodamos. Kad pasveikusi, pasitarkite su patyrusiu, atsakančiu ir seniausiu specialistu.

DR. B. M. ROSS

35 S. Dearborn St. Kampas Monroe Street, Chicago, Crilly Building

Imkite elevatorių iki penkto aukšto. Vyru priėmimo kambarys 506. Moterų 508. Ofiso valandos kasdien nuo 10 ryto iki 5 vakare. Nedėlionis nuo 10 ryto iki 1 po piet. Panedėly, Seledoj ir Subato nuo 10 ryto iki 8 valandai vakare.

Bridgeportas

Savas pas svetimą

(Siūžetas imtas iš netolimos praeities, kai Auditorijoj išvėgė overkautus ir kepures)

Bridžportas, Bridžportas, Kaip ir dan-taunas, Plytomis išgrįstas Biznierių taunas.

Didelis, didelis Bridžporte progresas, Kartais j priekį, Kartais atgal.

Remia kiek druti, Kad nesugriūtų Savasis svetimą, Sako biznierių.

Muzika, muzika Raivosi Bridžporte: Dainuoja ponios, Gieda ir chorai.

Ir gaspadinės, Ir burdingieriai, Savas pas svetimą Eina biznierių.

Naktį ir dieną Saugokis vienas, Kad "neparemtų" Tavo kišenias.

Bridžportas, Bridžportas Garsus "didvyriais", Eina ir vogti "Savas pas savą".

— Don Pilotas.

Trumpas sejonas — Good

Mums nesvarbu ar progresas priklausio nuo trumpo sejono, ar sejonas nuo ilgo progresio. Mums yra svarbu žinoti kas yra good, o kas ne. Padaužus, kaip psichologijos ir sveikatos žinovai, sako, kad trumpas sejonas yra good daiktas. Kadangi dar neseniai prasidėjo šilti debatai apie trumpus daiktus, tai mes irgi kalbame. Debatų pirmininkas Reporteris davė mums balsą.

Pustapėdis, matyt, labai ne laikina kreivų kojų, todėl įsiai drožia pamokslus gražioms leidėms, kam jos nešioja trumpus sejonus. Mes gi žinome, kad yra tokių piliečių, kurie ir labai laikina kreivas kojas, kreivus pečius, storą liemenį, ir tt. Reikia žinot, kad kiekviena leidė turi nors vieną gražų daiktą.

Trumpos dresės negali vesti žmogaus į pagundą. Duosiu ir nurodymus kodel. Trumpumas dresės parodo kokį šepą turi leidė. O, sakysime, gatvekarys sėdi leidė, šale jos sėdžių ir šis. Dresė aukščiau kelių, kojos nieko sau, bet smarvė — oh, tiesiog ruktų darosi. Pasižiūri žmogus iš kur gi čia taip dvokia. Žiūri aplink ir pamatai, kad leidė feisas — visas suteptas koku bitru lyg kruvinai raudonu pentu. Kągi darysi, atsidrauki į šalį ir tiek. Kita savo "skaistaus" veidelio daug nepašveikina, bet barsto smirdančiais miltais, kurie irgi veja vyrus šalin kaip zuikus.

Taigi, mūsų išvedimu, leidė atrodo graži tikrai iš tolo, o dar gražesnė fantazijoj.

Trumpas sejonas naudingas sveikatai — kunas geriau išsivėdina. Trumpi plaukai neleidžia "paukštukams" apsigyventi pakaušyje. Gerai Morta, Agnieška ir Barbora sako, kad moterys taikosi prie progresio. Žinoma, bet dar toli nepasiekė pilno progresio. Musų moterys dabar rupinasi savo sveikata. O kad sveikata pareina nuo tyro oro, tai visi žino. Ot, jos ir leidžia

daugiau tyro oro po kepure, po sejonu, well, mažiau drabužių nešioja. Imkime pavyzdį. Kad ir iš kaulių: jos ne drabužių nenešioja, ne veidus tepa pentu, ne į pagundą nieko neveda, nors ir gana dartinai gyvena, bet sveikos ir gana. Todėl sveikes, kad tyro oro gauti.

Kad paukščio gražumas pareina nuo jo plunksnų, tai ir aš tą žinau, bet ar jūs matėte gražų paukštį ar žvėriuką, kai jis yra nuplikęs? Ot, aš ir bijau, kad musų leidės nepasidraus visiškai. Žiemos laiku gali susaldyt tai, kas nereikėtų. O žiemą oras per daug tyras.

Mes sutinkame su tuo moterų siekiu — "progresas". Ir gal pasakyt, kad senovės leidės arba ir musų laikų "aukštos klesos" ponios ir karalienės yra atsilikę nuo "progreso", nes jos nešioja puikias "plunksnas", kitaip sakant, plačius sejonus. O kaip su vyrais? Tie "sanavogonai" gyvena taip, kaip gyvena žmonės pora tūkstančių metų atgal. Jie kaip rėšiojo tris tinsus — kelines, kautą ir kepure, taip ir šiandien tebešioja, — jokio "progreso" nedaro. O gal jų progresas pareina iš kur kitur? Gal iš nematomos vietos. Bet vyrai nenešioja ir nenešios trumpų daiktų, dac ol!

Taigi, tegul gyvuoja leidės su "progresu". Tegul sveikatą pagerina tyrame ore. O kai del "pagundos", tai trumpi sejonai vyro iš kelio neišves. Išves tik tai tokį vyrą, kurį mes rašome su svetimženkliais: "vyras". O leidės gavę tokį "vyrą" nesidžiaus.

Ačiu publikai už plovimą, o mes savo spyčių baigime, nes leidės nori kalbėti.

— Trumpas Padauža.

Parduos relikvijas "rėksmonui".

Labai maskoliškos išvaizdos lietuvis bolševikas gyvena North Sidėj. Tas bolševikas turi dukterį. Dar prieš įkurimą sovietų "rojaus" Amerikoje lankėsi, gyvenė, toks apaštalas su barzdele. Tas apaštalas buvo ir Chicagoje. Jisai mokino svieta, "negarbingas" Trorkelis. Kada Trockelis atsilankė pas musų bolševiką į namus, jisai nieko nelaukęs pasisodino sau ant kelių gražią musų buvusio tautiečio dukrelę.

Kada matuška Rasėja virto sovietų "rėjum", o Trockelis liko raudonos armijos dideliu vadu, tai musų buvęs tautietis virto dar raudonesniu bolševiku. Trockelį jisai vadindavo šventu žmogum, o savo dukters "padžamus", kuriuos ji vilkėjo, kada sėdėjo Trockiui ant kelių, sudėjo "ikonon" ir garbino juos kaip šventas relikvijas. Garbino jisai ir savo dukterį, ir nekartą gyrėsi northsidiečiams, kad jo duktė busianti didelė revoliucionka. Ji ir dabar, girdi, yra pilna revoliucioniško įkvėpimo arba tiksliau sakant "ducho".

Ėjo metai po metų, Trockis buvo geras ir relikvijos buvo šventos ir viskas buvo gerai. Bet apsidėjo Trockelį kokas biasas, virto jisai šventos Maskvos išdaviku, arba kaip musų tavorščiai sako, Trockis virto Baltrušaitiniu šmoku. Pagėdo Trockis, pagėdo ir musų northsidiečio bolševiko relikvijos. O jeigu dar ir duktė pages, tai tada jau bus "no good". Reikės dabar išmesti tas relikvijas "padžamus" į "garbage can" arba "parduoti "rėksmonui".

— Padauža.

Prastas "Progresas"

Keista yra žiūrėti, kuomet šiandien, moteris (bei mergina) įėjus į gatvę ar kitur, bando atsistoti. Tampo ji tą savo andarokaitį, ir šiaip ir taip, bet kaip neužtenka keliams uždegti, taip neužtenka! Rodos, jeigu yra gėda tiek daug rodyti, tai reikia dėti ilgesnį, gi jeigu negėda, tai velniam tampyti? Sakoma, kad tai "staila", bet kaip ten nebutų, tas apsišėkimas — kad ir nesužinia — atlieka kitokią funkciją.

Senovėje moterų patraukdavo vyrą savo dorybėmis, prakibumu, gėdingumu, ir vyras iš tikrųjų negalėdavo išvengti neįsimylėjės į tokią moterį, ir mylėdavo tikra prakilnia meile. Bet dabar, vietoj viso to, moteris tik trumpina drapanas iš abiejų galų, kad tokiu būdu sukeltų pas vyrą nors fizinį impulsą ir privertus jį vesti.

Tai ir išaiškina, kodel šiandien tiek daug perskyrų. Mat, veda ma ne iš meilės.

Kas link gėdingumo ir padarumo, tai dabar pas vyrus galima daugiau rasti.

Prie to dar, keliai yra tankiausia negražūs, iškrypę tai šiaip, tai taip, ir tokiu būdu geriau juos paslėpus.

Beje, tai būtų ne statistika... ne progresiškai! Atsipašau.

— Rafael Vaitis.

Detroit.

Extra. Padaužų centras atidaro opisą

Vyriausias ministeris įsako vietiniam padaužai nuo šios dienos organizuoti tavorščius, kad būtų "lukaut" su bobom, mulu, koncertais, spyčiais, skodais ir visais kitais galais. Mat, kožnas padauža turi po spektaklį ir kas rytas 9:00 A. M., kada vyrai išeina į darbus, apžiūrės kas dedasi Detroite ir tuojaus išvirožys gazetioj grįnai lietuvių kalboje taip, jog nereikės nei prisigerti, kad supratų dalykus. Deliai nemokančiųjų skaityti bus aiškinama ypatingai. Vadinas, veltui visiems, kurie atsilankys ir sėdės ant savo sėdynių ramiai, negadindami oro.

Ateikit visi iš kur norit ir kada norit.

Opisas stovi toj pačioj vietoj, kaip ir pirma.

— Padauža No. 2.

I Vuniversitėtą.

Iš Rakiškio, Vilkaviškio, Iš Kulų ir iš Rietavo, Iš visų kraštų po biškį Daug jaunuolių privažiavo. Smutna taip gyvent — ant sviato.

Reikia gaut raštinę vietą, O paskui, kaip jau žadėta, Stot i Vuniversitėtą. Kėpkoms, (kur gražesnės spalvos.)

Apdengė jie savo galvas Ir sustoję ant trotuaro, Maždaug tokias kalbas varo: — "Juoza, ar gava jau veitą?"

— "Aš geriau kvatiera gaučiau..."

— "Aš prie Vuniversiteto Stalavojuos prie Mickiaučiu. Tu žinai, pas tą pojieta..."

— "Ach tu, ožka neregėta, Tu nesi ligšiol patyręs. Kad Mickiaučius pernai mirė..."

— Jonai, juokini tu žmones, Tas kur mirė, tai Malronis.

— "Vyrai, kokie jūs naivi, Jie abu teber dar gyvi. Lietuvos garbingai šlovei Jie tebraso po senoveli."

— "Snargliai jūs tikri, ne vyrai!"

Jie abu senai jau mirę. Juos visi senai užmiršo. O jų vietoj — Faustas Kirša.

Jūs nežinote kultūros Ir naujos literatūros."

— Kam darmai mums vesti ginčą

Taip, kaip bobos po bobinčių.

Be mokytojaus vistieka Mes čia neišspręsim nieko. Galit jūs man rodą duoti Kaip išimatrikuluoti? Ką studentas ten pristato, Metrikus ar atestata? — Metrikus, brangusis vaikel!

— Atestato taip gi reikia. — Oi, brėliukai, tai vis niekai,

Bel dalykas svarbus lieka: Reikia spavėdnis atbuti, Nes mes griešni po truputį. Kol suteptas žmogus griešku —

Jis negali niekur nieko. Gana pėstis ir koliotis, Aida, vyrai, spavėdotis!! Šitaip vienbalsiai nutarę Jie per miestą nusivarė. — ["S—va"].

Pas notorą

— Tamsta ištekejus? — Aš buvau ištekejus du kart.

— Kiek tamstai metų? — Dvidešimts keturi.

— Ir gi du kart?

Baliuje

— Ar netiesia, tamsta? Mano sunus kalba kaip iš knygos?

— Tiesa, tiesa. Tikrai kaip iš knygos su versio odos apvaisu.

GARSINKITĖS NAUJIENOSE

PINIGŲ ŠALIS

Jungtinės Valstijos turi dabar daugiau pinigų, negu kita kokia šalis yra kada nors turėjusi Kodel?

Todel, kad čionai kiekienas gali uždirbti pinigų ir dar padauginti savo įplaukas su pagelba gerų investmenų

Šis bankas rekomenduodamas 6% investmentus, suteikė galimybę tukstančiams įsigyti namus, išlavinti vaikus, pasivažinėti del smagumo ir abelnai džiaugtis gyvenimu.

Jūsų įplaukos gali buti didesnės ir saugesnės musų priežiuroj.

Padarykite šį banką savo banku.

CENTRAL MANUFACTURING BANK

A Trust Company 1110 West 35th Street,

A State Bank

A Clearing House Bank

- Jo Vyriausia Jėga Yra Vienatinė ...

Iš visokių atžvilgių šiandieninis Hudson Super-Six yra geriausias koks kada nors buvo išdirbtas. Jo jėga yra vienatinė pasidėkavojant tinkamam išradimui, ir tas išradimas priguli vien tik Hudsonui.

Motora spaudimas yra vienatinis ir universalis ir teikia didelių patogumų ir viso to pasekmės prigūli vien tik Hudsono išvystymui.

Kuomet paprastuose inžinuose reikia varioti nepaprastą ir brangų kurą, kad gavus atsakančią veikimą, Hudsono inžine vartojama bile kokį gasoliną ir jis tą kurą paverčia į ekstra jėgą visai lengvai.

Šis naujas išradimas prie Super-Six principo, perdirba išeikvotą šilumą į naudingą jėgą ir ta jėga yra prijungama prie generation ir transmission.

Tas padaro Hudsoną labiausiai ekonomišku karu, su nepalyginamai puikiu veikimu visokiuose atžvilgiuose.

Standard Models (118 inch wheelbase)

Coach - - - - \$1175

Sedan - - - - 1285

(127 inch wheelbase)

Coach - - - - \$1285

Sedan - - - - 1385

Custom-Built Models (127 inch wheelbase)

Brougham - - - - \$1575

7-Pass. Phaeton - 1600

7-Pass. Sedan - 1850

All prices f. o. b. Detroit, plus war excise tax

HUDSON Super-Six

Hudson Super-Six turi lietuvių departamentą. Kuomet jūs atsilankysite į pardavimo, kambarį reiklauskite lie

Klauskite Mr. Montvid

Hudson Motor Company of Illinois

2220 South Michigan Ave.